

n é b i h

Termőföldtől az asztalig

HORGÁSZVIZSGÁRA VALÓ FELKÉSZÜLÉST SEGÍTŐ TANKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

1. HALGAZDÁLKODÁSI ÉS HALVÉDELMI JOGSZABÁLYOK ISMERETE.....	3
1.1. Alapfogalmak	4
1.2. Alapvető rendelkezések	5
1.3. A hal élőhelyének védelme	6
1.4. A halak és a halállományok védelme	6
1.5. Halfogásra jogosító okmányok	7
1.5.1. Állami horgászjegy	7
1.5.2. Turista állami horgászjegy	8
1.5.3. Területi jegy	8
1.5.4. Fogási napló	9
1.6. Horgászvizsga	11
1.7. A horgászat rendje	11
1.8. Tiltott eszközök és módok	12
1.9. Tilalmi idők és korlátozások	13
1.10. A horgászrendi szabályozások szerepe	17
2. MAGYARORSZÁGON ÉLŐ HALFAJOK MEGHATÁROZÁSA, FŐBB BIOLÓGIAI JELLEMZŐI	18
2.1. Kecsege	18
2.2. Angolna	18
2.3. Bodorka	18
2.4. Vörösszárnyú keszeg	18
2.5. Domolykó	19
2.6. Jászkeszeg	19
2.7. Balin	19
2.8. Szélhajtó kűsz	19
2.9. Karikakeszeg	19
2.10. Dévérkeszeg	20
2.11. Laposkeszeg	20
2.12. Szilvaorrú keszeg	20
2.13. Garda	20
2.14. Paduc	20
2.15. Compó	20
2.16. Márna	21
2.17. Széles kárász	21
2.18. Ponty	21
2.19. Harcsa	21
2.20. Csuka	22
2.21. Vágó durbincs	22
2.22. Fogassüllő	22
2.23. Kőszüllő	22
3. A HORGÁSZETIKA SZABÁLYAI	23
4. AZ EGYESÜLETI TAGSÁGBÓL EREDŐ JOGOK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK, HORGÁSZSZERVEZETEK SZEREPE	26
4.1. Horgászegyesületek	26
4.2. Egyesületi tagságból eredő jogok és kötelezettségek	26
4.3. A Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ)	26

4.4. A MOHOSZ tagszövetségei	27
5. A HALÁSZATI ŐRZÉS, ÉS A HORGÁSZATTAL KAPCSOLATOS HELYSZÍNI HATÓSÁGI ÉS RENDÉSZETI INTÉZKEDÉSEK.....	29
5.1. A halászati őrök feladata	29
5.2. A halászati őr jogállása, a halászati őrrel szemben támasztott személyi követelmények	29
5.2.1. A halászati őr jogállása	29
5.2.2. A halászati őr személyi feltételei, alkalmazásának szabályai	29
5.3. A halászati őr szolgálatteljesítése.....	29
5.3.1. A halászati őr kötelezettségei a működési területén	30
5.3.2. A halászati őr által alkalmazható intézkedések.....	30
5.4. Társadalmi halór fogalma, jogállása	32
5.4.1. Társadalmi halór jogállása	32
5.4.2. Társadalmi halór szolgálatteljesítése	32
5.5. Társadalmi halór intézkedési jogosultságai.....	32
5.6. A halászati igazgatás.....	33
5.7. A halgazdálkodási hatóság által alkalmazható jogkövetkezmények	34
5.7.1. A halvédelmi bírság	34
5.7.2. Eltiltás, horgászjegy visszavonása	35
6. A VÍZPARTI ÉS A CSÓNAKBÓL TÖRTÉNŐ HORGÁSZAT LEGFONTOSABB BIZTONSÁGI SZABÁLYAIRÓL .	36
6.1. A vízparton betartandó fontosabb biztonsági szabályok	36
6.2. A csónakból történő horgászat fontosabb szabályai.....	37
6.2.1. Vízi jármű vezetőjére vonatkozó szabályok.....	37
6.2.2. Éjszakai közlekedés csónakkal	37
6.2.3. Csónakkal való közlekedés szabályai	37
6.2.4. Csónak felszerelése, és biztonsági előírásai	39
6.2.5. A csónak használata	39
7. ALAPVETŐ HORGÁSZMÓDSZEREK.....	41
7.1. Úszós horgász módszerek (a hal kapását a vízfelszínen látható úszó jelzi).....	41
7.1.1. Spiccbotozás	41
7.1.2. Úszózás orsós bottal.....	41
7.1.3. Rakós botos úszózás	42
7.2. Fenekező horgász módszerek	42
7.2.1. Hagyományos fenekező módszerek.....	42
7.2.2. Bojlizás.....	42
7.2.3. Feederezés.....	42
7.2.4. Pickerezés	42
7.3. Múcsalis horgászatok	43
7.3.1. Pergetés.....	43
7.3.2. Műlegyezés.....	43
8. A ZSÁKMÁNNYAL VALÓ KÍMÉLETES BÁNÁSMÓD	44
8.1. Jogszabályi előírások	44
8.2. Etikai, horgászrendi előírások.....	44

1. HALGAZDÁLKODÁSI ÉS HALVÉDELMI JOGSZABÁLYOK ISMERETE

A horgásznak tisztában kell lennie azokkal a jogszabályokkal, melyeket a horgászat során be kell tartania. Mielőtt rátérnénk az egyes jogszabályok ismertetésére, először a halgazdálkodás szakigazgatásának jelenlegi felépítését kell megismerni.

A megyei kormányhivatalok földművelésügyi igazgatósága látja el az első fokú halgazdálkodási hatósági feladatokat. (pl: halgazdálkodási – halvédelmi bírság kiszabása, jogszabályban előírt méretkorlátozás alól való eltérés engedélyezése, stb.)

A megyei kormányhivatalok földművelésügyi igazgatóságának munkáját szakmailag a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) Földművelésügyi Igazgatósága irányítja, egyúttal ellátja a másodfokú hatósági feladatokat is, (pl: elsőfokú határozatok ellen benyújtott jogorvoslati kérelmek vizsgálata). Néhány speciális esetben a NÉBIH országos hatáskörű szervként első fokú hatósági feladatokat is ellát (pl: Idegen-, nem őshonos halfajok behozatalának, telepítésének engedélyezése; jogellenes, nem bejelentet és szabályozatlan halászati gyakorlattal kapcsolatos feladatok; hallépcső létesítésre történő kötelezés stb.).

A NÉBIH felügyeleti szerve pedig a Vidékfejlesztési Minisztérium. A Vidékfejlesztési Minisztériumban, jogszabályalkotói és egyéb kiemelt feladatok az Erdészeti, Halászati és Vadászati Főosztály feladatkörébe tartoznak (például a Magyar Államot megillető halgazdálkodási jog gyakorlásával kapcsolatos feladatok).

A hivatalok hatáskörét megállapító jogszabályok a következők:

- a fővárosi és megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szerveinek kijelöléséről szóló 328/2010. (XII. 27.) Kormányrendelet
- a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról szóló 22/2012. (II. 29.) Kormányrendelet.

A fenti hivatalok a következő főbb jogszabályok alapján látják el tevékenységüket:

- a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény (Hhvtv.),
- a halgazdálkodás és a halvédelem egyes feladatainak végrehajtásáról szóló 133/2013. (XII. 29) VM rendelet (Vhr.), illetőleg kapcsolódó jogszabályokként
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.).

A halgazdálkodási igazgatás alapjait a Hhvtv., illetve a Vhr. határozza meg. Ebben a fejezetben részletesen bemutatjuk a két jogszabály fontosabb rendelkezéseit.

Vizsgáljuk meg tehát a halászati igazgatás „alapkövének” tekinthető 2013. évi CII. törvényt illetve a végrehajtásáról szóló 133/2013. (XII. 29.) VM rendeletet.

A törvény a halgazdálkodási jog gyakorlásának feltételeit, a Magyarország területén levő halgazdálkodási vízterületeken és azok partján folyó, a halgazdálkodással, a hal és élőhelyének védelmével összefüggő tevékenységeket, valamint az ezeket végző vagy befolyásoló személyek – különösen a halgazdálkodásra alkalmas vizek és vízilétesítmények üzemeltetői, valamint a halgazdálkodási vízterületet és partját egyéb jogcímen használók, a

vízhasználók – jogait és kötelezettségeit, a halgazdálkodási igazgatással összefüggő feladat- és hatásköröket, továbbá a halak és haltermékek kereskedelmének feltételeit szabályozza.

A törvény hatálya a horgászat, a haltermelés, a tiltott eszközök és módok, a halászati őrzés, a halkereskedelem, a halállományt veszélyeztető állatfajok állományának felmérése, riasztása, gyérítése, a Pannon biogeográfiai régió kívülről behozott egyedek telepítése vonatkozásában a haltermelő létesítményre is kiterjed.

Természetvédelmi oltalom alatt álló hal és más hasznos víziállat esetében e törvény rendelkezéseit a természet védelméről szóló törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

1.1. Alapfogalmak

- *Fogási méret:* a halak oldalán, az orrcsúctól a farokúszó tövéig mért testhosszúság.
- *Fogási napló:* a horgászat vagy halászat során kifogott halak – nyilvántartott halgazdálkodási vízterületenkénti, halfajonkénti, naponta kifogott mennyiségenkénti – kötelező bejegyzésére rendszeresített nyomtatvány.
- *Gereblyezés:* a halnak nem a táplálkozási viselkedésére alapozottan, és a szájníylásán kívüli más testrészébe akasztott horoggal történő zsákmányul ejtésére irányuló módszer.
- *Hal:* a halak, illetve a körszájúak csoportjába tartozó állatfaj, valamint ezek egyedfejlődési alakjai.
- *Hal kifogása:* a halnak és más hasznos víziállatnak a halászat vagy a horgászat során történő megfogása és a vízbe vissza nem engedése.
- *Halállomány:* a halak és a más hasznos víziállatok összessége.
- *Halászat:* a halnak vagy más hasznos víziállatnak megengedett módon és eszközzel halgazdálkodási vízterületen történő rekreációs vagy kereskedelmi célú, illetve ökológiai célú, szelektív fogása, továbbá gyűjtése, ide nem értve a horgászatot.
- *Halgazdálkodás:* a természetes vizek halállományának védelmével, megújításával és hasznosításával összefüggő tevékenységek, valamint az akvakultúra és az egyéb haltermelési tevékenységek gyűjtőfogalma.
- *Halgazdálkodási vízterület:* az a vízfolyás vagy állóvíz, amely jellegének megváltoztatása nélkül időszakosan vagy állandóan alkalmas a hal életfeltételeinek biztosítására, ide nem értve a haltermelési létesítményt.
- *Halgazdálkodási vízterület partja:* védművekkel ellátott vízterület esetén a védmű mentetlen oldalának alapjától kifelé számított 100 méteres, védmű nélküli vízterületeknél az aktuális partvonalától számított 200 méteres sáv területe, továbbá a halgazdálkodási vízterület felé benyúló vagy afelett átívelő híd, átjáró, egyéb építmény, természetes képződmény.
- *Horgászat:* rekreációs célból a halgazdálkodási vízterületen a halnak megengedett módon és horgászalkészéggel vagy a csalihalnak 1 négyzetméternél nem nagyobb emelőhálóval való fogása.
- *Horgászalkészég:* horgászati célú, halfogásra alkalmas eszköz, amely legalább horgászbotból, horgászsinórból áll, és legfeljebb három horoggal van felszerelve.

- *Ívóhely:* az ivarérett halak csoportosan vagy párosan felkeresett szaporodási helye, ahol az ívási felület és az ívási feltételek rendelkezésre állnak az eredményes szaporodáshoz.
- *Más hasznos víziállat:* a rák, a béka, a kagyló, a pióca, a csővájó féreg, az árvaszúnyog, egyéb haltáplálék-szervezet, valamint ezek egyedfejlődési alakjai.
- *Meder:* a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló természetes mélyedés vagy kiépített terepalakulat, amelyet meghatározott partvonalig a víz rendszeresen elborít.
- *Nyilvántartott halgazdálkodási vízterület:* olyan halgazdálkodási vízterület, amelyet a halgazdálkodási hatóság nyilvántartásba vett, és amelyre halgazdálkodásra jogosult nyilvántartásba vehető vagy a halgazdálkodási hatóság a halgazdálkodási jog jogosultját már rögzítette.
- *Telepítés:* a hal vagy más hasznos víziállat egyedének vagy állományának hasznosítási céllal történő kihelyezése halgazdálkodási vízterületre.
- *Turista állami horgászjegy:* olyan, magyar és külföldi állampolgárok számára, meghatározott díj ellenében, meghatározott időszakra, meghatározott szabályok szerinti horgászatra feljogosító állami horgászjegy, amely a törvény hatálya alá tartozó vízterületeken lehetővé teszi a horgászatot.
- *Vermelőhely:* a vizek azon mederrésze, általában mélyebb mederalakulata, amelyet a halak a téli, hideg vízhőmérsékletű időszakban csoportosan vagy tömegesen felkeresnek, és ahol viszonylagos nyugalmi állapotban töltik a téli időszakot.

1.2. Alapvető rendelkezések

Magyarország halgazdálkodási vízterületeinek halállománya nemzeti kincs, természeti érték és gazdasági erőforrás, amelyet a társadalomnak védenie és természetes megújulását elősegítenie kell, hasznosítását pedig a fenntarthatóság szempontjai szerint kell tervezni és megvalósítani.

A halgazdálkodás a halgazdálkodási vízterületeken történő horgászati és halászati célú halgazdálkodási hasznosítást, valamint a haltermelési létesítményekben megvalósuló akvakultúra-gazdálkodást foglalja magába.

A halgazdálkodási vízterületek halgazdálkodási hasznosítása során a horgászat és a horgászturizmus fejlesztése elsőbbséget élvez más hasznosítási módokkal szemben.

Ha a törvény másként nem rendelkezik, a Magyarország halgazdálkodási vízterületein élő halállomány az állam tulajdonát képezi. A törvény alapján az állam tulajdonát képző halak és más hasznos víziállatok a jogszerű kifogásukkal vagy elhullásukkal kerülnek a halgazdálkodásra jogosult tulajdonába.

A hal kifogására az adott halgazdálkodási vízterületen halgazdálkodásra jogosult, vagy az általa feljogosított, halfogásra jogosító okmányokkal rendelkező személy (a továbbiakban: feljogosított személy) jogosult. A feljogosított személy a jogszerű kifogással és a fogási naplóban való rögzítéssel szerzi meg a hal tulajdonjogát.

A jogosulatlanul kifogott hal, valamint más hasznos víziállat a halgazdálkodásra jogosult tulajdonába kerül, ha a vízbe élve már nem helyezhető vissza.

1.3. A hal élőhelyének védelme

A halgazdálkodási vízterületen minden tevékenységet úgy kell végezni, hogy az a halállományok fennmaradását és természetes módon történő megújulását lehetővé tegye, illetve ne akadályozza.

A halállományok telelő és szaporodó helyeinek védelméről halgazdálkodási vízterületenként külön kell gondoskodni.

A halállományok telelő és szaporodó helyein, különösen halgazdálkodási kíméleti területen, a halgazdálkodási hatóság a halállomány védelme érdekében az egyéb vízhasználati módok hatósági korlátozását kezdeményezheti.

Ha a halállomány vagy élőhelyének védelme indokolja, a halgazdálkodási hatóság a halgazdálkodási vízterületen vagy annak meghatározott részén a következő élőhely- és állományvédelmi intézkedéseket rendeli el:

- a hal élőhelyén kialakult természeti egyensúly megbontására alkalmas szervezet, táplálékanyag, etetőanyag vízbe helyezésének korlátozása vagy tiltása,
- a halállományban észlelt elhullás esetén a haltetem eltávolítása, megsemmisítése,
- a gépi meghajtású vízi jármű használatának korlátozása vagy tiltása,
- erős vízszint-ingadozás miatt kialakult helyzetekben a halállomány, különösen a halivadék a kijelölt nyilvántartott halgazdálkodási vízterületre való visszajuttatása,

A kíméleti területre érvényes tilalmak és korlátozások megismertetéséről a halgazdálkodásra jogosult köteles gondoskodni.

A halgazdálkodásra jogosult a területi jegyen, vagy a területi jeggyel együtt átadott nyomtatott tájékoztatóban gondoskodik a kíméleti terület határai részletes leírásának, valamint a kíméleti területre vonatkozó halfogási tilalom időbeli hatályának megismertetéséről.

1.4. A halak és a halállományok védelme

A természetvédelmi oltalom alatt álló hal, valamint más hasznos víziállat kifogása, illetve gyűjtése – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – tilos.

Halgazdálkodási vízterületről kifogott őshonos halak másik halgazdálkodási vízterületre, illetve haltermelési létesítménybe nem telepíthetők.

Halgazdálkodási vízterületről kifogott nem őshonos halak másik halgazdálkodási vízterületre nem telepíthetők. Halgazdálkodási vízterületről kifogott nem őshonos halak haltermelési létesítménybe halhústermelési vagy takarmányozási célból – a halgazdálkodási hatóság engedélyével – helyezhetők ki.

Halgazdálkodási vízterületre kizárólag a Pannon biogeográfiai régióból származó hal egyede telepíthető.

A halgazdálkodási hatóság hivatalból vagy a halgazdálkodásra jogosult kérelmére a jogszabályban meghatározott tilalmi időt megrövidítheti, az alól vagy a halászati és horgászati méret- vagy mennyiségi korlátozás alól a halgazdálkodási vízterületre vagy annak egy részére meghatározott időtartamra felmentést engedélyezhet.

Általános vagy fajlagos fogási tilalom alá tartozó vagy jogszabályban, illetve hatósági határozatban megjelölt mérettartományon kívüli hal vagy más hasznos víziállat fogása esetén a halat vagy más hasznos víziállatot a fogást követően, haladéktalanul és kíméletesen vissza kell helyezni a vízbe, ilyen egyed kereskedelmi forgalomba nem hozható.

1.5. Halfogásra jogosító okmányok

A halgazdálkodási vízterületeken a hal fogása és a halfogásra irányuló tevékenység

- kereskedelmi, és ökológiai célú, szelektív halászat esetén halászati engedéllyel,
- rekreációs célú halászat esetén állami halászjeggyel, vagy
- horgászat esetén állami horgászjeggyel vagy turista állami horgászjeggyel, e törvény rendelkezéseinek betartásával folytatható.

A nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen halfogási tevékenység végzéséhez fogási napló, valamint, ha azt nem a halgazdálkodásra jogosult vagy a halászati engedéllyel rendelkező személy végzi, a halgazdálkodásra jogosult területi jegye is szükséges.

A halászati engedély, az állami halászjegy, az állami horgászjegy, valamint a turista állami horgászjegy nem ruházható át. Egy személynek – az adott típusból – egy naptári évben csak egy adható, kivéve a halászati engedélyt, illetve kivéve ha azt elvesztették vagy megsemmisült.

A fogási naplót, valamint a fogási tanúsítványokat a halgazdálkodási hatóság díj ellenében állítja ki.

Más hasznos víziállat kereskedelmi célú gyűjtése csak halászati engedéllyel végezhető.

1.5.1. *Állami horgászjegy*

Állami horgászjegyet a halgazdálkodási hatóság, valamint az általa írásban forgalmazásra feljogosított szervezet adhat ki. Az állami horgászjegy horgászatra jogosít, amelynek országos rendjét az e törvény végrehajtására kiadott rendelet határozza meg.

Állami horgászjegyet az a személy kaphat, aki rendelkezik horgászvizsgával vagy korábbi érvényes állami horgászjegyet bemutatja, horgászszervezeti tagságát igazolja és fogási naplóját leadta. Az állami horgászvizsgát a halgazdálkodási hatóság által kiadott vizsgabizonyítvánnyal, más országban tett vizsgát pedig az erről kiállított okirattal vagy horgászati okmánnyal lehet igazolni.

Hároméves kortól az adott év december 31. napjáig a 15. életévét be nem töltött személy részére állami horgászjegy kiadása esetén a fentiekben foglaltakat nem kell alkalmazni.

A horgászvizsga letétele alól a halgazdálkodási hatóság felmentést ad azon értelmi fogyatékos személy részére, akinek a törvényes képviselője az állapotát igazoló okmányokat benyújtja. A horgászvizsga letétele alól mentesített, halfogásra jogosító okmányokkal rendelkező értelmi fogyatékos személy kizárólag 18. életévét betöltött, állami horgászvizsgával rendelkező személy folyamatos jelenlétében, az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott feltételek szerint horgászhat.

Az állami halászejeggy, az állami horgászejeggy, valamint a turista állami horgászejeggy díj ellenében váltható.

Mentesül az állami horgászejeggy díjának megfizetése alól

- a 70. életévét betöltött,
- a Hároméves kortól az adott év december 31. napjáig a 15. életévét be nem töltött személy
- azon értelmi fogyatékos személy részére, akinek a törvényes képviselője az állapotát igazoló okmányokat benyújtja. A horgászvizsga letétele alól mentesített, halfogásra jogosító okmányokkal rendelkező értelmi fogyatékos személy
- az állapotát igazoló okmányokat benyújtó mozgásszervi vagy hallási fogyatékos személy.

Állami horgászejeggyel rendelkező személy legfeljebb kettő – egyenként legfeljebb három, darabonként legfeljebb háromágú, horoggal felszerelt – horgászkesztséget, valamint egyidejűleg egy darab, 1 m²-nél nem nagyobb csalihalfogó emelőhálót használhat.

Hároméves kortól az adott év december 31. napjáig a 15. életévét be nem töltött személy és értelmi fogyatékos személy kivételével az állami horgászejeggy birtokában egy darab, egy – legfeljebb háromágú – horoggal felszerelt horgászkesztség használható.

Hároméves kortól az adott év december 31. napjáig a 15. életévét be nem töltött személy részére kiadott állami horgászejeggyel és az ahhoz kiadott területi jeggyel rendelkező gyermek horgász kizárólag nagykorú személy felügyelete mellett horgászhat.

Az állami horgászejeggy 2000 Ft díj ellenében váltható, és kiadásának vagy hosszabbításának napjától kezdve a következő év január 31. napjáig érvényes. A horgászejeggy érvényessége 2000 Ft díj ellenében legfeljebb négy alkalommal meghosszabbítható.

A kormányhivatal földművelésügyi igazgatósága által megbízott szervezet is elláthatja az állami horgászejeggy kiadásával összefüggő feladatokat.

1.5.2. Turista állami horgászejeggy

A turista állami horgászejeggyel rendelkező személy egy – legfeljebb három, darabonként legfeljebb háromágú, horoggal felszerelt – horgászkesztséget, valamint egyidejűleg egy darab, 1 m²-nél nem nagyobb csalihalfogó emelőhálót használhat.

A turista állami horgászejeggy a váltás időpontjától számítva a 90. nap végéig érvényes, mely nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen az érvényességi időtartamán belül szintén érvényes területi jeggyel jogosít horgászatra.

1.5.3. Területi jegy

A halgazdálkodásra jogosult területi jegy adásával a feljogosított személy részére horgászati vagy halászati lehetőséget biztosíthat. Területi jegyet két vagy több halgazdálkodásra jogosult együttesen is kiadhat.

Területi jegy csak nyilvántartott halgazdálkodási vízterületre adható ki. Amely csak

- állami halászejeggyel és fogási naplóval,

- állami horgászjeggyel és fogási naplóval, vagy
- turista állami horgászjeggyel és fogási naplóval együtt jogosít halászatra vagy horgászatra.

A területi jegyen a halgazdálkodásra jogosultnak fel kell tüntetnie a halgazdálkodási tervében a hatóság által jóváhagyott korlátozásokat, amelyek betartása a feljogosított személy számára kötelező. A területi jegy részletes tartalmi követelményeit az e törvény végrehajtására kiadott rendelet határozza meg.

A halgazdálkodásra jogosult a feljogosított személytől a halászati őr intézkedésével összefüggésben átadott területi jegyet a halvédelmi bírság kiszabása iránt kezdeményezett hatósági, a halászattal, horgászattal, továbbá hal fogásával összefüggésben lefolytatott szabálysértési vagy büntetőeljárás jogerős befejezéséig visszatarthatja, és azt az eljárás eredményétől függően visszaadja vagy visszavonja.

A területi jegyen a halgazdálkodásra jogosult köteles feltüntetni

- a jegyet kiadó nevét (cégnevét), címét (székhelyét),
- az engedélyes nevét,
- a halgazdálkodási vízterületet, amelyre a területi jegy érvényessége vonatkozik,
- a területi jegy érvényességének időtartamát,
- a területi jegy kizárólag csak horgászatra jogosít, vagy a rekreációs célú halászat esetében e rendelet szerint alkalmazható halász eszközt vagy eszközöket,
- a halgazdálkodásra jogosult által megállapított, jogszabályoktól eltérő bármilyen fogási korlátozást,
- az egyes halfajok kifogható mérettartományától, illetve fajlagos tilalmi idejétől való eltéréseket, melyeket a kormányhivatal földművelésügyi igazgatósága állapított meg,
- a kíméleti terület vagy területek határainak részletes leírását és időbeli hatályát,
- az engedély váltásának időpontját (év, hónap, nap, óra, perc),
- az állami horgászjegy, állami halászejegy vagy turista állami horgászjegy számát,
- a területi jegy érvényességével érintett nyilvántartott halgazdálkodási vízterület (vagy vízterületek) víztérkódját (vagy víztérkódjait), valamint
- az adózás rendjéről szóló törvény azon adattartalmi előírásait, amely a nyugtaadási feltételek szerinti megfelelőségét biztosítják.

A területi jegynek a nyomon követhetőség érdekében sorszámozottnak és tőpéldányosnak kell lennie.

1.5.4. Fogási napló

A halgazdálkodási hatóság, illetve az általa feljogosított szervezet a halászati engedéllyel, az állami halászejeggyel, az állami horgászjeggyel, valamint a turista állami horgászjeggyel rendelkezők számára az engedéllyel vagy jeggyel azonos sorszámú fogási naplót ad ki.

A halászati engedéllyel, az állami halászejeggyel, az állami horgászjeggyel, a turista állami horgászjeggyel rendelkező személy a kifogott halmennyiségről fogási naplót köteles vezetni és évente egyszer leadni. A leadott fogási naplók összesítő rovatában szereplő zsákmányadatokat halgazdálkodási vízterületenként összesítik a leadási helyen. A halgazdálkodási hatóság látja el fogási naplóval a halászati engedélyt és az állami halászejegyet váltókat, akiknek a fogási naplójukat a halgazdálkodási hatóságnál kell leadniuk.

Az állami horgászjegyet és a turista állami horgászjegyet kibocsátók, illetve forgalmazók látják el az állami horgászjeggyel rendelkezőket fogási naplóval, amelyet az állami horgászjegy kiváltásának helyén kell leadni.

A horgászat vagy a halászat megkezdésekor a horgász vagy a halász köteles megjelölni a fogási naplóban szereplő éves naptárban a horgászati vagy a halászati tevékenység megkezdésének napját. Vízi járműből végzett horgászat esetén a vízi jármű indulása számít a horgászat megkezdésének.

A horgászat vagy a halászat megkezdése előtt a fogási napló fogás összesítő táblázatában fel kell tüntetni a nyilvántartott halgazdálkodási vízterület megnevezését, valamint a területi jegyen szereplő víztérkódját.

A horgász az állami horgászjegyhez kiadott, fogási naplót legkésőbb a fogási naplón feltüntetett tárgyévét követő év február 28. napjáig köteles leadni annak a szervezetnek, amelynél az állami horgászjegyet kiváltotta vagy a következő évi állami horgászjegyet kiváltani szándékozik. A fogási napló tulajdonosa köteles úgy átadni a fogási naplóját, hogy éves fogási adatait nyilvántartott halgazdálkodási vízterületenként és halfajonként összesíti, valamint összegzi a horgászattal eltöltött napok számát.

Az engedélyes a kifogott és megtartani kívánt, darabszám-korlátozás alá eső halat horgászat esetén a horogtól való megszabadítás után, illetve rekreációs célú halászat esetén a halászeszközből történő kivétel után azonnal köteles a fogási naplóba bejegyezni. A megtartani nem kívánt, a fogást követően haladéktalanul elengedett halat a fogási naplóba nem kell bejegyezni. A darabszám-korlátozással nem védett halfajok mennyiségét azok össztömegében kifejezve a horgászat vagy a rekreációs célú halászat befejezését követően, a vízpart elhagyása előtt köteles a fogási naplóba bejegyezni. A bejegyzést naponta akár többször is el kell végezni, ha a horgász vagy a rekreációs halász a nyilvántartott halgazdálkodási vízterületet napközben elhagyja, azaz ismét el kell végezni, ha ugyanazon a napon horgászva vagy halászva ismét darabszám-korlátozással nem védett halfajokat fog ki.

A halászati engedélyesnek a halászat befejezése után, a fogás kirakodása előtt, halászatonként kell a kifogott mennyiségeket a fogási naplóban rögzíteni. A bejegyzést naponta többször is meg kell tennie, ha a vízpartot bármely időpontban elhagyja, majd ugyanazon a napon ismét halászik és halat fog ki.

A turista állami horgászjegyhez kiadott fogási naplót a turista állami horgászjegy érvényességének lejártát követő 30 napon belül kell megküldeni a NÉBIH-nek. A turista állami horgászjeggyel rendelkező személy e kötelezettségét az online értékesítési rendszeren keresztül is teljesítheti. Ha fogási napló leadási kötelezettségét nem teljesíti, akkor a következő évben nem válthat turista állami horgászjegyet.

Az állami halászejegyhez vagy halászati engedélyhez kiadott fogási naplót legkésőbb a fogási naplón feltüntetett tárgyévét követő év január 31. napjáig köteles leadni a legnagyobb fogott halmennyiséget adó halgazdálkodási vízterület halgazdálkodásra jogosultjának. A fogási napló tulajdonosa köteles úgy átadni a fogási naplóját, hogy éves fogási adatait nyilvántartott halgazdálkodási vízterületenként és halfajonként összesíti, valamint összegzi a halászzal eltöltött napok számát.

A horgász fogási napló az azonos sorszámú állami horgászjegy érvényességi idejéig használható.

1.6. Horgászvizsga

Állami horgászvizsgát a kormányhivatal földművelésügyi igazgatósága által meghirdetett vizsganapon lehet tenni. A kormányhivatal földművelésügyi igazgatóság köteles negyedévente legalább egy állami horgászvizsga megtartásáról gondoskodni. E vizsgával egyenértékűnek minősül az Európai Unió tagállamában, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, továbbá az olyan államban tett vizsga, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez. Az így szerzett és a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló törvényben foglaltak alapján elismert vizsga egyenértékűségéről a kormányhivatal földművelésügyi igazgatósága szükség szerint különbözeti vizsga előírásával dönt.

A horgászvizsgáztatás részletes szabályzatának elkészítéséről, a horgászvizsga felkészítő anyagáról a minisztérium a NÉBIH bevonásával gondoskodik.

Az állami horgászvizsgán a következő ismeretekről kell számot adni:

- a halgazdálkodási és halvédelmi jogszabályokról;
- a Magyarországon élő halfajok meghatározásáról, főbb biológiai jellemzőiről;
- az alapvető horgász módszerekről;
- a horgászszákmánnyal való kíméletes bánásmódról;
- a vízparti és a csónakból történő horgászat legfontosabb biztonsági szabályairól;
- a halászati őrzés horgászokat érintő alapvető ismereteiről;
- a horgászattal kapcsolatos legfontosabb vízügyi, természet- és környezetvédelmi szabályokról;
- az egyesületi tagságból eredő jogokról és kötelezettségekről, a horgász szervezetek szerepéről;
- a horgászattal kapcsolatos helyszíni hatósági és rendészeti intézkedésekről;
- a horgászrendi szabályozások szerepéről, valamint
- a horgászetikáról.

A sikeres állami horgászvizsgát követően, a kormányhivatal földművelésügyi igazgatósága az állami horgászvizsga bizonyítványt állít ki, amelyet a vizsgáztató ad át a vizsgázónak.

Elvesztett vagy megsemmisült állami horgászvizsga bizonyítvány pótlására állami horgászvizsga bizonyítványt a kormányhivatal földművelésügyi igazgatósága jól olvasható másolat bemutatása vagy állami horgászjegy bemutatása esetén megismételt vizsga nélkül is kiállíthat.

1.7. A horgászat rendje

A halfogási tevékenységet végző személy köteles magánál tartani

- a nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen folytatott
- horgászat esetén az állami horgászjegyet, a területi jegyet és a horgász fogási naplót;
- a nem nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen az állami horgászjegyet.

A horgász az állami horgászjegyet, területi jegyet, valamint a horgász fogási naplót a halgazdálkodási hatóság, a halgazdálkodásra jogosult, a halászati őr, a mezőőr, a természetvédelmi őr, a társadalmi halőr és a rendvédelmi hatóság ellenőrzésre felhatalmazott képviselőjének felhívására bemutatni és átadni.

A halfogásra jogosító okmányokat a halfogásra irányuló tevékenység végzése közben a jogosult köteles magánál tartani, amelyek csak a személyazonosság igazolására szolgáló arcképes igazolvány birtokában jogosítják az okmányok birtokosát a halfogásra.

Halgazdálkodási vízterületen az érvényes halászati engedély, állami halászejeg, vagy állami horgászjeg birtoklása nélkül történő halfogás, az arra irányuló vagy arra alkalmas tevékenység jogosulatlan halászatnak vagy jogosulatlan horgászatnak minősül.

Nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen a halgazdálkodásra jogosult által kiadott érvényes horgászatra vagy halászatra jogosító területi jegy birtoklása nélkül történő halfogás, vagy az arra irányuló tevékenység jogosulatlan horgászatnak, illetve halászatnak minősül.

A halászat, illetve a horgászat gyakorlása során be kell tartani

- a halászat és a horgászat rendeletben meghatározott általános rendjére vonatkozóan;
- az őshonos halfajokra vonatkozóan
 - az egyes halfajok kifogását tiltó naptári időszakra (fajlagos tilalmi idő),
 - a halfajonként a kifogható mérettartományra (halászati és horgászati méretkorlátozás),
 - a halfajonként naponta és évente kifogható összes mennyiségre (halászati és horgászati mennyiségi korlátozás) meghatározott rendelkezéseket.

A halgazdálkodásra jogosult további korlátozásokat is meghatározhat a hasznosításában lévő halgazdálkodási vízterületre vonatkozóan, amennyiben ezeket a halgazdálkodási terv részeként a halgazdálkodási hatóság jóváhagyta. E korlátozásokat a területi jegyen fel kell tüntetni.

1.8. Tiltott eszközök és módok

Tilos a hal fogásához minden olyan fogási eszköz, illetve fogási mód alkalmazása, amely a halállományt vagy annak élőhelyét károsíthatja, veszélyeztetheti.

Halgazdálkodási vízterületen az adott élőhelyen előforduló halfajok fajlagos tilalmi idejével egyező naptári időszakban tilos minden olyan halászeszköz alkalmazása, amelynél nem biztosítható a fajlagos tilalommal érintett egyedek kíméletes visszaengedése.

Halgazdálkodási vízterületen tilos olyan halfogó eszköz vagy készülék, továbbá olyan fogási mód alkalmazása, amely az aktuális vízállás esetén a vízfolyás, az állóvíz, valamint ezek időszakos kapcsolódásaiban létrejövő halátjárók mederszelvényének felénél többet hossz- vagy keresztirányban elzár.

A fent említetteken kívül halgazdálkodási vízterületen tiltott halfogási eszköznek és módnak minősül

- a hal fogásához olyan eszköz használata, valamint halgazdálkodási vízterületen vagy annak partján történő birtoklása, amelynek működése az elektromos áram halakra kifejtett élettani hatásán alapul,
- mérgező vagy kábító hatású anyag alkalmazása,
- robbanóanyag alkalmazása,
- szűrőszerszám alkalmazása,
- bűvárszigony vagy más, halfogásra alkalmas bűváreszköz használata,
- gereblyézés alkalmazása,
- hurokvető halászati módszer alkalmazása; sorhoroggal, csapóhoroggal történő halfogási módszer alkalmazása,
- a nyakzó háló alkalmazása,
- a fenti tevékenységek alkalmazásának megkísérlése

Egyenáramú elektromos halászeszköz alkalmazását a miniszter engedélyezheti. Az engedély kizárólag elektromos halászgépezelő képesítéssel rendelkező személynek adható meg

- kutatási célból,
- keltetőházi szaporításhoz szükséges anyahalak begyűjtése,
- ártéren végzett halállomány- és halivadékmentés,
- rendkívüli kár elhárítása miatt szükséges lehalászás,
- tudományos célt szolgáló vizsgálati anyag begyűjtése, vagy
- természetvédelmi célú beavatkozás szükségessége esetén.

A nyakzóháló nem minősül tiltott halfogási eszköznek és módnak, ha a halgazdálkodási hatóság állományfelmérés, ökológiai vagy szelektáló halászat elvégzésére az eszköz használatával engedélyt adott.

1.9. Tilalmi idők és korlátozások

Itt kap felhatalmazást a miniszter arra, hogy külön rendeletben szabályozza a legkisebb kifogható halak méretét, a természetvédelmi oltalom alatt álló halak fogásának tilalmát, illetve a fogási tilalmi időket és darabszám korlátozásokat is.

A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló miniszteri rendeletben szereplő halfajok, körszájúak és más hasznos víziállatok nem foghatóak.

A természetvédelmi oltalom alatt álló halfajok fogása tehát ez alapján válik büntethetővé. A természetvédelmi oltalom alatt álló halfajok és körszájúak teljes listája alább látható.

Halfaj	Tudományos név	Megjegyzés
Állas küsz	<i>Chalcalburnus chalcoides</i>	
Botos kölönte	<i>Cottus gobio</i>	
Cifra kölönte	<i>Cottus poecilopus</i>	
Dunai galóca	<i>Hucho hucho</i>	Fokozottan védett!
Dunai nagyhering	<i>Caspialosa kessleri</i>	
Felpillantó küllő	<i>Gobio uranoscopus</i>	Fokozottan védett!

Fenekjáró küllő	<i>Gobio gibus</i>	
Fürge cselle	<i>Phoxinus phoxinus</i>	
Gyöngyös koncér	<i>Rutilus frisii</i>	
Halványfoltú küllő	<i>Gobio albipinnatus</i>	
Homoki küllő	<i>Gobio kessleri</i>	Fokozottan védett!
Kecsege	<i>Acipenser ruthenus</i>	
Kövicsík	<i>Noemacheilus barbatulus</i>	
Kurta baing	<i>Leucaspis delineatus</i>	
Lápi póc	<i>Umbra krameri</i>	Fokozottan védett!
Leánykoncér	<i>Rutilus pigus</i>	
Nyúdomolykó	<i>Leuciscus leuciscus</i>	
Magyar bucó	<i>Zingel zingel</i>	Fokozottan védett!
Német bucó	<i>Zingel streber</i>	Fokozottan védett!
Petényi (magyar) márna	<i>Barbus meridionalis (peloponnesius)</i>	Fokozottan védett!
Pénzes pér	<i>Thymallus thymallus</i>	
Réti csík	<i>Misgurnus fossilis</i>	
Selymes durbincs	<i>Gymnocephalus schraetze</i>	
Sima tok	<i>Acipenser nudiventris</i>	
Sőregtok	<i>Acipenser stellatus</i>	
Sujtásos küsz	<i>Albunoides bipunctatus</i>	
Széles durbincs	<i>Gymnocephalus balon</i>	
Szivárványos ökle	<i>Rhodeus sericeus</i>	
Széles kárász	<i>Carassius carassius</i>	
Tarka géb	<i>Proterorhinus marmoratus</i>	
Törpecsík	<i>Sabanajewia aurata</i>	
Vágó durbincs	<i>Gymnocephalus cernuus</i>	
Vágócsík	<i>Cobitis teania</i>	
Vágótok	<i>Acipenser gueldenstaedti</i>	
Vaskos csabak	<i>Leuciscus souffia</i>	
Viza	<i>Huso huso</i>	
Dunai ingola	<i>Eudontomyzon mariae</i>	Fokozottan védett!
Tiszai ingola (erdélyi ingola)	<i>Eudontomyzon danfordi</i>	Fokozottan védett!

Érthető okokból szükség van úgynevezett tilalmi idők megállapítására is, amikor – az egyébként fogható halfajok – fogása a szaporodási időszak miatt tilos.

Halfaj	Fajlagos tilalmi időszak
<i>csuka</i>	02. 01 – 03. 31.
<i>balin</i>	03. 01 – 04. 30.
<i>sügér</i>	03. 01 – 04. 30.
<i>fogassüllő</i>	03. 01 – 04. 30.

<i>kősüllő</i>	<i>03. 01 – 06. 30.</i>
<i>garda</i>	<i>04. 15 – 05. 31.</i>
<i>domolykó</i>	<i>04. 15 – 05. 31.</i>
<i>jászkeszeg</i>	<i>04. 15 – 05. 31.</i>
<i>szilvaorrú keszeg</i>	<i>04. 15 – 05. 31.</i>
<i>paduc</i>	<i>04. 15 – 05. 31.</i>
<i>márna</i>	<i>04. 15 – 05. 31.</i>
<i>ponty</i>	<i>05.02. – 05. 31.</i>
<i>compó</i>	<i>05. 02 – 06. 15.</i>
<i>harcsa</i>	<i>05. 02 – 06. 15.</i>
<i>sebes pisztráng</i>	<i>10. 01 – 03. 31.</i>

A megállapított fajlagos tilalmi idők az első nap nulla órakor kezdődnek és az utolsó nap huszonnegyedik órájában végződnek. Ha az első nap szombatra vagy pihenőnapra esik, a tilalom az azt követő munkanapon lép érvénybe. Ha a tilalmi idő utolsó napja esik szombatra vagy pihenőnapra, a tilalom a közvetlenül megelőző munkanapon végződik.

Léteznek azonban olyan egyedi, speciális esetek, amikor a kapcsolódó jogszabályokban lefektetett tilalmi időpontoktól el lehet térni, vagy éppen azok alól felmentést lehet adni.

Az alábbi táblázat a Magyarországon méretkorlátozással védett halfajok legkisebb kifogható méretét mutatja.

Halfaj	Kifogható halak mérettartománya
<i>csuka</i>	<i>legalább 40 cm</i>
<i>balin</i>	<i>legalább 40 cm</i>
<i>sügér</i>	<i>minden</i>
<i>fogassüllő</i>	<i>legalább 30 cm</i>
<i>kősüllő</i>	<i>legalább 25 cm</i>
<i>garda</i>	<i>legalább 20 cm</i>
<i>domolykó</i>	<i>legalább 25 cm</i>
<i>jászkeszeg</i>	<i>legalább 20 cm</i>
<i>szilvaorrú keszeg</i>	<i>legalább 20 cm</i>
<i>paduc</i>	<i>legalább 20 cm</i>
<i>márna</i>	<i>legalább 40 cm</i>
<i>ponty</i>	<i>legalább 30 cm</i>
<i>compó</i>	<i>legalább 25 cm</i>
<i>harcsa</i>	<i>legalább 60 cm; fajlagos tilalmi időszakban legalább 100 cm</i>
<i>sebes pisztráng</i>	<i>legalább 22 cm</i>
<i>menyhal</i>	<i>legalább 25 cm</i>

Valamely fogási tilalom alá eső faj véletlenül megfogott egyedét vagy a méret- és mennyiségi korlátozások által tiltott halat – a halászeszközből kíméletesen eltávolítva vagy a horogtól óvatosan és gyorsan megszabadítva, vagy ha ez sérülésmentesen nem lehetséges, akkor a zsinórt a szájnylás előtt elvágva – haladéktalanul vissza kell helyezni élőhelyére, akkor is, ha sérült, beteg vagy elpusztult.

A tilalmi időn és a méretkorlátozáson kívül a Vhr. szabályozza azt is, hogy a méretkorlátozással védett halfajok közül melyek esetében lehet meghatározott számú egyedeket kifogni. Ez darabszám korlátozásnak nevezzük, és a lenti táblázat tájékoztat ennek részleteiről.

Halfaj	Naponta kifogható darabszám
<i>csuka</i>	3 db
<i>balin</i>	3 db
<i>sügér</i>	-
<i>fogassüllő</i>	3 db
<i>kőszüllő</i>	3 db
<i>garda</i>	-
<i>domolykó</i>	-
<i>jászkeszeg</i>	-
<i>szilvaorrú keszeg</i>	-
<i>paduc</i>	-
<i>márna</i>	3 db
<i>ponty</i>	3 db
<i>compó</i>	3 db
<i>harcsa</i>	3 db
<i>sebes pisztráng</i>	3 db
<i>menyhal</i>	3 db

Állami halászejeggyel vagy állami horgászejeggyel rendelkező személy nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen a napi darabszám-korlátozás alá tartozó őshonos halfajokból naponta fajoként 3 darabot, összesen legfeljebb 5 darabot foghat ki. A kifogott halat a korábban kifogottal kicserélni tilos.

Állami halászejeggyel vagy állami horgászejeggyel rendelkező személy nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen a napi darabszám-korlátozással nem érintett őshonos halfajokból naponta összesen 10 kg-ot foghat ki.

A 15. életévét be nem töltött és a szellemi fogyatékos horgász a napi darabszám-korlátozás alá tartozó halfajokból naponta összesen 1 darabot, a napi darabszám-korlátozás alá nem eső őshonos halfajokból naponta összesen 5 kg-ot foghat ki.

Ha a horgász vagy a rekreációs halász olyan őshonos, napi darabszám-korlátozással nem érintett halat fog, amellyel a súlyhatárt átlépi, a halat megtarthatja, de aznap további napi darabszám-korlátozással nem érintett őshonos halat nem foghat ki.

Tilos a megfogott halak kínzása. A megfogott és kifogott halakkal úgy kell bánni, hogy az azok számára okozott fizikai sérülés ne haladja meg a horgászmodszerekből adódó szükséges minimumot. A megtartani nem kívánt halat –horgászverseny kivételével – azonnal vissza kell helyezni a vízbe. A kifogott halakat azok elpusztításáig maradandó sérülést nem okozó módon élve kell tartani, vagy azonnal le kell ölni. Horogra kívülről akadt halat megtartani tilos.

A szabályosan kifogott és elvinni kívánt halat a vízpartról elszállítani gyorsan és kíméletesen leölve szabad. A 30 cm-nél kisebb testhosszúságú hal elszállítható élve is, kizárólag olyan tárolóedényben, amely biztosítja a számára a szükséges oxigéntartalmú vizet, és minimalizálja az állatot érő stressz hatásokat.

Az őshonos halállomány védelme érdekében idegenhonos halakat a vízbe engedni, és az inváziós idegenhonos halakat visszaengedni tilos. Idegenhonos hallal csalizni kizárólag azon a halgazdálkodási vízterületen szabad, ahol a nem őshonos hal kifogásra került.

Tilos a szemetelés, vízi és vízparti növényzet csonkítása, kiirtása, a partvédelmet szolgáló építmények megbontása, károsítása.

November 1. és március 15. közötti időszakban a vermelő halállományok védelme érdekében szonár használata a halfogási tevékenységhez tilos.

1.10. A horgászrendi szabályozások szerepe

A nyilvántartott halgazdálkodási vízterülettel rendelkező horgászszervezeteknek lehetőségük van helyi horgászrendet megalkotni, amelyeket a mindenkori jogszabályokkal összhangban kell kialakítani. A helyi horgászrend a Hhvtv.-ben és a Vhr.-ben foglalt szabályozásoknál enyhébbet nem állapíthat meg (pl. a ponty kifogható legkisebb méretét nem határozhatja meg 20 centiméterben). Azonban a környezet megóvása, a céltudatos, természet központú nevelés érdekében célzottan megállapíthatóak olyan adott vízterületre érvényes szabályok melyek betartatása a horgászszervezet feladata. A lehetséges szankciók közül kiemelhető a helyi horgászrendet megsértő személy tagságának megszüntetése, felfüggesztése, vagy a területi jegyének vissza-, illetve határozott időre történő bevonása.

Fontos megjegyezni, hogy a hatóságilag döntés formájában nem jóváhagyott szabályozások megsértésének szankcionálására a halászati hatóságnak nincs lehetősége, ezért a helyi horgászrend ilyen jellegű megsértése esetén feljelentéssel nem kell élni a halászati hatóság felé.

2. MAGYARORSZÁGON ÉLŐ HALFAJOK MEGHATÁROZÁSA, FŐBB BIOLÓGIAI JELLEMZŐI

Ebben a fejezetben Magyarország fogható halfajainak rövid ismertetésére kerül sor.

2.1. Kecsege

Testhossza az 1 métert, testtömege 6-7 kg-ot is elérheti. Hátvértje megnyúlt, hátrafelé irányuló hegyben végződik. Teste karcsú, orra keskeny, hosszú, gyengén felfelé hajló. Négy rojtozott bajuszszála viszonylag hosszú, lesimítva eléri a felső ajkat. A testének nagyobb része sötétbarna, szürkésbarna vagy feketésbarna, esetleg zöldes vagy kékes árnyalattal. A hasa sárga vagy vörhenyes fehér színű. Vértjei elefántcsont színűek. Rovarlárvákkal, apró csigákkal, kishalakkal és növényi törmelékekkel táplálkozik. Májusban-júniusban ívik. A lárvák 4-5 nap alatt kelnek ki és megkezdik a Fekete-tenger felé vándorlást, de a tengert nem érik el, visszafordulnak.

2.2. Angolna

Az angolnákból összesen 19 faj él, ezek közül csupán egy honos Magyarországon. Méretét tekintve kivételes esetben egyméteresnél nagyobbra is nőhet, de átlagosan a 60–80 centimétereseket lehet kifejelettnak tekinteni. Táplálkozását tekintve ragadozó hal, fenéklakó mivolta miatt a víz mélyén előforduló kisebb állatokkal táplálkozik. Feje enyhén lapított, a száj felé elkeskenyedően kúpos, nyak nélkül kapcsolódik az állat törzséhez. Az angolna törzse a fejtől egyenletesen kiszélesedik, és hengerszerűen nyúlik. A fej-nyak kapcsolathoz hasonlóan az állat törzse átmenet nélkül kapcsolódik a farokrészhez. A törzsön körülbelül egyforma méretű páros és páratlan számú úszók helyezkednek el. Az egyetlen páros számú úszó a mellúszó, amely a legutolsó kopolyfedő lemez tövének kezdődik.

2.3. Bodorka

Hazánk minden vizében megtalálható. Rendkívül jól alkalmazkodó halfaj. Kis termetű, legtöbbször 10-18 cm-es. Teste oldalról lapított, nem túl magas hátú, szája csúcsba nyíló, középállású. A has- és hátúszók első sugarai merőlegesen egy vonalba esnek, a hasvonal a has- és a farok alatti úszók között hengeres, él nincs rajta. Szemgyűrűje pirosas a hát zöldesszürke, a has fehér, a páros úszók enyhén vörhenyesek, a páratlanok szürkésvörösek. Rovarlárvát, aprócsigát, planktonrákokat, hínárhajtásokat fogyaszt. Április elején 10-12 °C-os vízhőmérsékleten csoportosan ívik.

2.4. Vörösszárnyú keszeg

Hazánkban nagyon sok helyütt találkozhatunk vele. Elsősorban a csendes, nyugodt, hínárossal benőtt vizeket kedveli. A holtágak, kisebb-nagyobb tavak, keskeny csatornák kedvelt élőhelyei. növényi tápláléktól az apróbb rovarokon keresztül a lárváig mindent elfogyaszt. Oldalról lapított, viszonylag magas testű hal. Hát, és hasvonala erősen ívelt. Úszói viszonylag fejlettek. Háta feketés-zöld, oldala a kifejlett példányoknál aransárga. Szemgyűrűje aransárga, esetleg narancsvörös. Úszói élénk pirosak. A bodorkával ellentétben a has alatti úszók, és a farok alatti úszó közötti hasvonal éles. Szája felső állású.

2.5. Domolykó

A domolykó igazi folyóvízi hal. Elérheti az 50 cm testhosszt is. Kedvező körülmények között 6-8 kilóra is megnőhet, de nálunk a 3 kilónál nagyobb példányok már ritkának számítanak. Teste hengeres, oldalról csak enyhén lapított. Feje viszonylag nagy, a homlok rész széles. Csúcsba nyíló, vagy kissé felső állású szája nagy. A hátúszó szegélye egyenes, vagy kissé domború, ami a nyúldomolykóhoz hasonlítva a legfeltűnőbb megkülönböztető bélyeg. Háta feketés vagy barnászöld. A hasúszók és a farok alatti úszó vörösek, a többi úszó sötétszürke. A fiatal példányoknál minden úszó szürkés színű. Tápláléka algák, növényi részek, rákok, férgek, csigák, vízre hulló rovarok és gyümölcsök, magvak, alkalmanként halivadék és ikra.

2.6. Jászkeszeg

A nagyobb folyókat és tavakat kedveli. Testhossza átlagosan 30-50 centiméter. A mell, a has és a farok alatti úszói vörösek, hát és farokúszója pedig barnás. Rajhal, nyáron a felszín közelében tartózkodik, télen a fenékre húzódik. A fiatal példányok állati és növényi planktonnal táplálkoznak, míg a felnőttek férgeket, apró rákokat, rovarlárvákat és kisebb puhatestűeket esznek. Április - június között ívik.

2.7. Balin

A balin valamennyi nagyobb folyó, illetve állóvizünkben megtalálható, a pontyfélék családjába tartozik, felső szájjalású, foga nincs, mégis ragadozó hal. Teste torpedó alakú, áramvonalas. Színe, hátoldalon grafit-szürke, oldalán ezüstösen csillogó, hasa fehér. Teste kissé síkos, bőrét apró pikkelyek fedik. Úszói erőteljesek, nagyok. A hátúszója nagy első sugara kemény, ha a balin a felszín közelében úszik, gyakran kilátszik a hátúszó hegye a vízből. Szeme nagy szemgyűrűje citromsárga. Testhossza 70-80 cm is elérheti. Főleg vízre pottyánó rovarok és kisebb halivadékok szerepelnek étlapján, csak később tér át a ragadozó életmódra. Márciusban kezdi az ívást.

2.8. Szélhajtó kűsz

Teste nyúlánk, oldalról lapított, szája felső állású. Háta csillogó kékeszöld, oldala, hasa ezüstösen csillogó, úszói közül a hát- és farokúszó szürke, a többi fehér. Az úszók töve pirosas. Plankton, rovarokat, lárvákat fogyaszt. Áprilistól júniusig egyedenként változóan több szakaszban ívik

2.9. Karikakeszeg

A dévérkeszeg mellett a másik leggyakrabban előforduló keszegfajtánk. A sekély mocsaras vizeken, illetve a gyors vizű hegyi patakokon kívül szinte mindenhol előfordul. Teste lapos, oldalról lapított. Feje kicsi, szája csúcsba nyúló. Szemei a fejéhez képes nagyok. A mell- és a has úszók rövidek, a rövid, de magas hátúszó kezdete jóval a has úszó töve mögött van. A hát sötétbarna, esetleg kékes színezetű, az oldalak szürkésen ezüstös csillogásúak, a has ezüstös. vörhenyes.

Ívását májusban kezdi, mely elhúzódhat egészen júniusig. Tápláléka apró méretű állatok (rovarok, lárvák), de előszeretettel fogyaszt különféle növényi eredetű dolgokat is.

2.10. Dévérkeszeg

Oldalról lapított, magas testű hal, a hát vonala gyengébben, a hasé erősen ívelt. A nyakszirtnél egy jellegzetes törés figyelhető meg. A feje kicsi, orra legömbölyített, szeme közepes nagyságú. A száj félig alsó állású. Hátúszója magas, rövid, a farokalatti úszó hosszú. A hosszú farokúszó mélyen kivágott, alsó lebenye valamivel hosszabb a felsőnél. A fiatal egyedek úszói áttetszőek, színtelenek, a kifejlett példányoknál palaszürkék. Ívása több szakaszban április végétől júniusig tart. Eleinte algákat, majd zooplankton szervezeteket fogyasztanak. A kifejlett egyedek szúnyoglárvákat, kagylókat, csigákat és csővájóférgeseket fogyasztanak.

2.11. Laposkeszeg

A dévérkeszegnél kevésbé magas hátú, de rendkívül lapított testű hal. Farok alatti úszója feltűnően hosszú. Húsa fehér, de nagyon szálkás. Esthossza 20-30 centiméter, de a 45 centimétert is elérheti. Apró állatokkal és planktonokkal táplálkozik. Április és május között ívik.

2.12. Szilvaorrú keszeg

Azért hívják szilvaorrú keszegnek, mert orra kissé kékes és gömbölyded. Szája alsó állású, túlnyúlik a szájon. Táplálékát (rovarlárvák, férgek stb.) főleg a vízfenékről gyűjti. Nagyobb folyóvizeinkben - a Dunában, a Tiszában - él, és többnyire a talaj közelében tartózkodik. Májusban-júniusban ívik. Tápláléka apró fenéklakók.

2.13. Garda

Álló és lassú folyású vizek lakója. Testhossza 25-35 centiméter, maximum 60 centiméter. Szájrése meredeken felfelé irányul. 90-115 kicsi pikkelye van a hullámos oldalvonala mentén. Rajhal, amely napközben a fenék közelében tartózkodik, éjszaka a felszínre emelkedik. Tápláléka planktonrákok, rovarlárvák és -bábok, repülő rovarok és apró halak. Május - júliusban ívik.

2.14. Paduc

A paduc teste megnyúlt, de formás, áramvonalas, a folyó sodrásához teljes mértékben idomult. Szája jellegzetesen alsó állású, hasíték alakú. Sekélyebb részeken oldalra fordulva, (szedegeti a kövekre tapadt zöld-, és kovaalgákat. A farokúszó mélyen bemetszett, mellúszói viszonylag nagyok. Teste a háti részen feketészöld, az oldalain ezüstösen csillogó, amit a szürkés-vöröses farokúszó és a vöröses színű úszók díszítenek. Színei ívási időben különösen élénkké válnak. Márciusban-májusban ívik. Lárvákkal, férgesekkel, alsórendű rákokkal és algákkal táplálkozik.

2.15. Compó

A pontyfélék családjába tartozik, testalkata nyújtott, uszonyai lekerekítettek. Apró pikkelyek fedik a testét és rendkívül vastag nyálkaréteg borítja. Színében a zöldes árnyalatok dominálnak, szája végállású, szájszegletében két bajusz szál van. Apró állatokkal táplálkozik,

amelyeket az iszapból tűr ki. Óvatos, a fényt kerülő halfaj, napközben rendszerint a fenékre húzódik, és csak szürkületkor élénkül meg. A telet az iszapba ásva tölti. Fekete, sárga és piros színváltozata is előfordul. Május-júniusban ívik.

2.16. Márna

Sebes folyású, oxigénben gazdag, mély vizeket kedveli. A teste izmos, nyúlánk és hengeres, oldalról enyhén lapított. A szája alsó állású 2 pár bajuszszállal és húsos ajakkal. Zöldesbarna a háta és zöldes-fehéres testén apró pikkelyek vannak. A hasa sárgásfehér, úszói vöröses színűek. Ívása május-június hónapban zajlik. Táplálkozása változatos, étrendjébe a tartozik a víz fenekén élő álca, csiga, féreg, amelyek után állandóan turkál. Elfogyasztja a vízzel sodort táplálékot és a fiatal halivadékot is. Szívesen tartózkodik a szennyvízbefolyások utáni vizeken, hídlábak mögött, patakok, folyók egyesülése utáni szakaszokon. Leharapdálja a kövek algaoszonyegét a húsos ajkai segítségével.

2.17. Széles kárász

Megtalálható folyókban és állóvizekben egyaránt. Teste zömök, oldalról lapított, háta magas felépítésű. Feje kicsi, szája felső állású ajkai a pontynál kevésbé húsosak és nincsenek bajuszszálai. Testét nagy pikkelyek fedik, melyek vastagok és erősen ülnek. Háta barnás, zöldes csillogással; oldalai világosabbak, sárgásbarnák. A hasa sárgásfehér néha halvány vörös árnyalattal. Szeme nagy, homloka meredeken emelkedik, orra tompa, szája kicsi és csúcsba nyíló. Farokúszója gyengén bemetszett. Ívási ideje és helye egybeesik a pontyével. Mindenevő, táplálékát kisebb gerinctelen állatok, növényi hajtások és magvak, valamint szerves hulladékok alkotják.

2.18. Ponty

Legismertebb és legnépszerűbb halunk. Előfordul különböző testformákkal és színekkel az élőhely és életviszonyok szerint. Szereti a náddal szegélyezett, jól felmelegedő, iszapos aljzatú sekélyebb tavakat és lassan folyó vizeket. Szája körül 2 pár bajuszszálat visel, az egyiket a felső ajakon, a másikat a szájszegletben. A bajusz által könnyen megkülönböztethető a kárásztól. Az életmódjára az állandóan vándorló, folyamatos táplálékkereső életmód a legjellemzőbb. Ívás ideje május - július között van. Főként vízínövények fiatal hajtásaival, vízi rovarokkal, rovarlárvákkal, csigákkal, piócákkal, algákkal és más növényi tápanyagokkal táplálkozik.

2.19. Harcsa

A magyarországi halfauna „óriása”, megtalálható minden olyan folyóban és állóvízben, ahol előfordulnak olyan mély, gödrös részek, bedőlt fák, kőrakások, amelyek árnyékában biztosan rejtőzhet. A teste a többi hazai halunktól különbözik. Feje nagy, hát-hasi irányban erősen lapított. Száján a felső ajakon, a szájszeglet közelében 2 hosszú, alul 4 rövidebb bajuszszálat találunk. Szélesre nyíló szájában felül és alul rendkívül sok apró, kissé visszahajló, tűhegyes ránőtt fog helyezkedik el. Szemei kicsik. Törzse rövid, hengeres, izmos farka hosszú és teste pikkelytelen. Színe többnyire fekete, szürke, agyagos áradáskor akár sárga is lehet. Mindig lesből, főként éjjel támadó, rendkívül falánk ragadozó. Kisebb példányai főként hallal, rákokkal, piócákkal, puhatestűekkel táplálkoznak, a nagyobbak kétéltűeket, emlősöket,

vízimadarakat is zsákmányolnak. A harcsa ívása a már egyenletesen meleg május végi, június eleji időszakra esik.

2.20. Csuka

Magyarország vizeiben is honos gyakori ragadozóhal. Teste hosszúkás, erőteljes, színe halvány ezüst-aranyostól az olajzöld alapon arany foltos változatokig terjedhet, finoman pikkelyezett, halványan csíkozott, erős hátúszója teste hátsó részén van. Feje testéhez képest igen nagy és szája kacsacsőrre emlékeztet. Nagy szájának kemény alsó állkapcsa túlér a felsőn, formája lapított és mélyen vágott. Szájában éles, erős és kúpos fogak helyezkednek el, több sorban, melyek előlről hátrafelé haladva egyre nagyobbak. A farok alatti úszójának hossza és magassága hasonló a hátúszójához. Tápláléka vegyes, szinte mindent megeszik, ami a vízben él és mozog. Ívása február-március közé esik.

2.21. Vágó durbincs

Teste megnyúlt, mérsékelten magas, oldalról összenyomott. Feje és lekerekített orra aránylag hosszú, a szeme nagy. Csúcsba nyíló szája kicsi, felső állkapcsának vége nem ér a szem alá. Hátúszója hosszú és magas. Az úszó hátulsó részének a széle közel egyenes, és ha a vonalát meghosszabbítjuk, az hegyes szögben metszi a faroknyelet. Farkalatti úszója rövid. Hátúszói előre tolódtak, szinte egy vonalban kezdődnek a mellúszókkal. Pikkelyei közepes nagyságúak, számuk a fölfelé ívelt oldalvonalon 35-40. Színe barnászöld, apró, szabálytalanul elszórt sötétbarna foltokkal tarkítva. Kis növésű halunk, jól fejlett példányai sem haladják meg a 10-15 cm-es hosszúságot.

2.22. Fogassüllő

Legnagyobb sügérfélénk, teste erősen megnyúlt, oldalról enyhén lapított. Aránylag alacsony hátú hal. Nagy feje oldalról ugyancsak lapított. Csúcsba nyíló szája is nagy: a felső állkapcsának vége eléri a szem vonalát, vagy azon is túl ér. Szájában erős fogak ülnek; közülük a többi közül kiemelkedő, úgynevezett ebfogak azok, amelyek révén a fogassüllő és a kőszüllő kifejlett példányai egymástól jól megkülönböztethetők. Fésűs pikkelyei aprók, számuk az oldalvonalon 80-100. Háta sötét zöldesszürke, oldalai ezüstösfehér alapúak. A hátvonalától a test közepéig 8-12 sötét sáv húzódik. A nagyobb példányok 50-60 cm hosszúak, de egy méternél nagyobbra is megnőhet.

2.23. Kőszüllő

Megnyúlt, aránylag alacsony, oldalról lapított testű hal. Feje hosszú, a szeme nagy, ehhez mérten az orra rövid, nem sokkal haladja meg a szem átmérőjét. Szája csúcsba nyíló, elég nagy, de felső állkapcsának vége nem ér túl a szem középvonalán. Szájában erős fogak ülnek, de a többi közül kiemelkedő ebfogai csak a 10-15 centinél kisebb, fiatal példányoknak vannak. Farokúszója jól fejlett, a széle enyhén bemetszett. Farkalatti úszója rövid, benne 9-10 osztott sugár van. Pikkelyei aprók, számuk az oldalvonalon 70-83. Zöldesszürke oldalát határozottabb vonalú sötét harántsvakok tarkítják. A nagyobbak testhossza 25-30, esetleg 40 cm.

3. A HORGÁSZETIKA SZABÁLYAI

A horgászat etikai szabályai azok az emberi magatartásbeli normák, amelyeket a kultúrált ember, a horgász megad másoknak és elvár másoktól. A horgászok vízparti magatartása alapján ítélik meg az egész horgásztársadalmat, ezért fokozottan ügyeljen a viselkedési normák betartására. A horgász a vizek partján kikapcsolódva, a halfogáson keresztül élményt szerezve, felfrissülve mindig a sportszerű horgászatra, a szabályok betartására, a természeti környezettel való összhangra és nem mindenáron történő halfogásra törekszik.

A horgászok kikapcsolódásának lényege a vizek, partok csendje, nyugalma, felüdülést jelentő természeti környezete és a halfogás élménye. Azért, hogy mindez érvényesülhessen a horgász kerülje a kiabálást, hangoskodást, a technikai eszközök hangos működtetését és tartózkodjon a másokat megbotránkoztató beszédstílustól, vízpartokra nem illő viselkedéstől nehogy ezzel mások pihenését, kikapcsolódását megzavarja.

A horgász alapvető érdeke a vizek környezetének, természeti értékeinek, a halállományának védelme, ezért tekintse kötelezettségének a horgászhelyének tisztántartását és a vize, egyesülete környezetvédelmi munkájában való részvételt. Mindenkor védje a halak élőhelyét a vizeket és vízparti környezetet. A felelős horgász tiszteli a környezetet. Horgászatkor ne hagyjon semmilyen szemetet - beleértve a kopott, levágott damilokat, horgokat (ezek veszélyesek lehetnek másokra és az állatvilágra is), csalikat maga után a vízben, a vízparton, a víz környezetében. Soha ne öntsön ki semmilyen szennyezőanyagot sem a vízbe, sem a talajra. A horgászhelyet tartsa mindig szeméttmentesen és tisztán hagyja hátra. A területről elvitt hulladékot megfelelő módon, az erre a célra kijelölt nyilvános szeméttartókba, konténerekbe, vagy az otthoni szemetgyűjtőkbe helyezze el. Minimalizálja a vizek, vízfolyások töltéseinek és partszakaszainak az erózióját, pusztulását. Támogassa a helyi környezetvédelmi és természetvédelmi törekvéseket. Értesítse a vízhasználót (halászati őrt), és az illetékes hatóságot a bekövetkezett környezetkárosodásról, vízszennyezésekről, halbetegségekről.

Minden személy, aki horgászik a vizeken, a vízpartokon egyenlő függetlenül kortól, nemtől, beosztástól, tapasztalattól. Legyen udvarias más horgásztársakkal, tisztelje más horgászok jogait. Tartsa tiszteletben a többi horgász és a szabadban pihenni vágyók jogait. Tisztelje a tulajdonjogokat és ne kövessen el birtokháborítást magánkézben lévő földeken és vizeken.

Rendszeresen gyarapítsa horgászati ismereteit és tudását. Folyamatosan keressen új ismereteket és tapasztalatokat. Ossa meg tudását és tapasztalatait másokkal. Gyakorolja és tartsa be a horgászatra vonatkozó szabályokat. Ismerje meg és tartsa be a hajózási szabályokat is. Részesítse előnyben a sporthorgászatot és mindig tartsa be a horgászrendi előírásokat. Legyen együttműködő és megértő a bennünket képviselő, a közösségi döntést végrehajtó horgászegyesület felé, munkájával, javaslataival segítse az egyesület törekvéseit.

A horgászversenyek és a horgász versenysportnak a törekvése a felszerelések, a fogástechnika fejlesztése az eredményesség és halat kímélő módszerek kialakítása érdekében. A horgászversenyek mottója: a megfogott hallal való kíméletes bánásmód, a halak biztonságos élve tartása, majd a mérlegelést követő mielőbbi elengedése. A három órát meghaladó versenyek során a halak kímélése a gyakori, szakaszos mérlegeléssel és visszaengedéssel valósul meg.

A nagy látogatottságú, kedvelt horgászhelyeken a később érkezők mindig úgy helyezkedjenek el, hogy az ott lévők a horgászásban ne zavarják és horgász-készség bedobása ne jelentsen másokra balesetveszélyt. Adjon másnak is helyet, teret a horgászathoz. Ne zsúfolódjon össze, tartson kellő távolságot egymástól. Olyan felszerelést használjon, amivel irányítani lehet a halat, és amivel távol tudja tartani a többi horgásztól. Amikor valaki mellette megakaszt egy halat és várható, hogy annak kifárasztáshoz az előttünk lévő területre is szükség lesz, akkor vegye ki a felszerelését a vízből ezzel is segítve a horgásztársnak a hal megfogásában. Lehetőleg gyorsan szákolja meg a halat, hogy a többi horgász visszatehesse horgász-készségét a vízbe.

A horgászat során becsülje és védje a vízi környezet minden lakóját és mindig kíméletesen bánjon minden hallal. Ha valamely vízszakaszon sorozatosan méreten aluli, vagy fajlagos tilalom alatt álló hal akad horogra, a halállomány kímélése érdekében változtasson horgász-helyet és szükség szerint módszert. Ez akkor is indokolt, ha szabályosan horgászva sorozatosan kívülről akad a halba a horog. Szándékosan sohase akasszon halat kívülről! Az etikus horgász elengedi azokat a halakat, melyek kívülről akadtak.

Horgászat közben mindig gondolja át, hogy fogásából mennyi halra van szüksége, és csak annyi halat tartson meg, amennyire szüksége van, ne dobja el pazarlóan halzsákmányát. A szükségtelen mennyiségű halat és azokat, melyeknek elvitelét az előírások tiltják, a fogást követően óvatosan és sértetlenül, nagyon kíméletesen engedje vissza, lehetőség szerint ki se vegye a vízből. Ha kíméletesen visszaengedi a halakat, később újra lehetőség nyílik majd a megfogásukra. Mindig megfelelő módon tárolja a fogott halat! Ne pocskolja, dobja ki a szemétkébe a megfogott halzsákmányt. Ne tartsa meg halzsákmányt csak azért, hogy mutogassa, felvágjon vele. A halakat ne tegye ki lassú fulladásnak. A hal megőlése mindig legyen gyors és humánus.

Tegyen meg mindent a nem honos növények és állatok nem kívánatos terjedésének megakadályozása érdekében. Ismerje meg a nem kívánatos fajokat, és segítsen megelőzni elterjedésüket. Horgászként sohase telepítsen halakat, vagy növényeket a vizekbe. A haltelepítésekre csak a víz hasznosítójának van joga. Ne használjon olyan élő csalihalat, amely más vízterületről származik, és ne telepítsen idegen halfajokat, mivel azok életben maradván elszaporodhatnak horgászvizeinkben. Tegyen meg mindent az invazív, idegen, terjeszkedő halfajok elszaporodásának megelőzése érdekében.

A horgász óvja, védi a vizek halállományát és nem irigyli másoktól a halfogás élményét. Tapasztalataival, tanácsaival lehetősége szerint segíti horgásztársait, mindenekelőtt a fiatalokat, a kezdőket és az ország más tájairól érkezett horgászvendégeket, valamint azokat, akik arra idős koruk vagy testi fogyatékoságuk miatt fokozottabb mértékben rászorulnak.

A horgász a halőrök és más hivatalos személyek által végzett ellenőrzéseket ne tekintse indokolatlan zaklatásnak, segítse a halőrök felelősségteljes munkáját, amit a becsületes horgászokért, a vizek halállományának és környezetének védelme érdekében végeznek.

Azokat a horgászokat, akik megszegik a törvényeket és az előírásokat, erre figyelmeztesse, vagy jelezze a szabálytalanságot a halőr, a vízhasznosító részére.

A vízparti és nyíltvízi horgászat veszélyforrásokat is rejt, ezek elkerülése és a kultúrált emberhez méltó magatartás érdekében horgászat előtt és közben célszerű tartózkodni a

szeszes italok fogyasztásától. A sportszerű, etikus horgászok azok, akik mindenkor figyelnek a vizek halállományára, a víz környezetére, természeti értékeire, betartják a törvényi és horgászrendi előírásokat és a horgászat általános etikai alapelveit.

4. AZ EGYESÜLETI TAGSÁGBÓL EREDŐ JOGOK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK, HORGÁSZSZERVEZETEK SZEREPE

4.1. Horgászegyesületek

Alapításukat a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény, valamint az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény szabályozza. A Horgászegyesületek létrehozását előkészítő munka előzi meg, majd az alakuló közgyűlésen legalább 10 alapító taggal szavazni kell a megalakulásról (jegyzőkönyv készítése kötelező!). Ezután elkészítik az alapszabálytervezetet, majd az alapszabály elfogadásra kerül. Az ügyintézők és a képviselők megválasztása után az egyesületet a bíróság nyilvántartásba veszi.

Horgászegyesületek feladatai:

- Horgászati feltételek biztosítása, körülmények javítása a tagok számára
- Tagsági viszonyok kezelése, érdekvédelem, oktatás, nevelés
- Halászati, horgászati hasznosítás, vízkezelés
- Kapcsolattartás a területi szövetséggel
- Gyermekek- és ifjúsági horgászat népszerűsítése
- Vízhasznosítóként, a víz megfelelő kezelése és kapcsolódó feladatok ellátása,
- Vizük népszerűsítése
- Állami jegy és területi engedélyek forgalmazása
- Egyesületi vagyon kezelése, horgászathoz kapcsolódó szolgáltatások nyújtása

4.2. Egyesületi tagságból eredő jogok és kötelezettségek

Az egyesület tagja jogosult az egyesület tevékenységében részt venni.

Az egyesület tagjait egyenlő jogok illetik meg és egyenlő kötelezettségek terhelik, kivéve, ha az alapszabály különleges jogállású tagságot határoz meg.

A tag tagsági jogait személyesen gyakorolhatja. A tag tagsági jogait akkor gyakorolhatja képviselőkön keresztül, ha azt az alapszabály lehetővé teszi. A tagsági jogok forgalomképtelenek és nem örökölhetők.

A tagok – a tagdíj megfizetésén túl – az egyesület tartozásaiért saját vagyonukkal nem felelnek.

Az egyesület tagja köteles az alapszabályban meghatározott tagi kötelezettségek teljesítésére.

Az egyesület tagja nem veszélyeztetheti az egyesület céljának megvalósítását és az egyesület tevékenységét.

4.3. A Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ)

A legismertebb horgász szervezet Magyarországon a Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ), ami tagszövetségein keresztül érvényesíti elképzeléseit.

1946-ban alakult meg a Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ), amelynek az év végére mintegy 17.000 horgász volt egyénileg tagja. Lapja a - ma 90.000 példányban megjelenő – „Magyar Horgász” 1947 januárjában indult, és célul tűzte a horgászkultúra terjesztésén kívül a horgásztársadalom érdekének szolgálatát, és horgászszervezeti munka ismertetését. A MOHOSZ és horgászszervezetei részéről megfogalmazódott a ma is érvényes célkitűzés, hogy „minél több kisembert hódítson meg ennek a nemes szenvedélynek, és részükre a vizek halállományának növelésével mind könnyebben elérhető, és minél zavartalanabb horgászati lehetőséget biztosítson”.

A MOHOSZ működési formáját tekintve politikailag független, non-profit, társadalmi szervezet. Szervezeti struktúrája a következőképpen épül fel:

A MOHOSZ céljai és feladatai:

- Horgászérdekek országos védelme (pl. törvény-, rendeletalkotások során javaslatok kidolgozása, állásfoglalás, továbbítása, konzultáció)
- Együttműködés más szervezetekkel, hatóságokkal
- A tagszervezetek közös gondolkodásának és érdekérvényesítésének színtere
- Szaktanácsadás tagszervezetek részére
- Horgászifjúság nevelése
- Oktatás – horgászati ismeretek terjesztése, lapok és kiadványok szerkesztése, közérdekű horgászfolyóirat fenntartása
- Természet és vízi környezet, vízpartok környezetvédelme
- Halászati jogok megszerzése, gyakorlása, horgászati lehetőségek megőrzése, bővítése és fejlesztése
- Közvetlen vízhasznosítás, járulékos feladatokkal
- Horgásztanyák üzemeltetése, fejlesztése, fenntartása
- Horgászturizmus fejlesztése
- Horgász-célú gazdálkodás és értékmegőrzés
- Horgászetika fejlesztése
- Közvetlen szervezése a magyar hivatalos versenysportnak
- Horgászversenyek szervezése
- Nemzetközi és hazai kapcsolatok fenntartása, ápolása, fejlesztése
- Horgászkultúra fejlesztése
- Halgazdálkodási-, haltenyésztési-, fajtafenntartási tevékenységek, stb.

4.4. A MOHOSZ tagszövetségei

Alapításukat polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény, valamint az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény szabályozza. A horgászegyesületek területi elhelyezkedésük, érdekeik és céljaiknak megfelelően általában a térség, a megye, a régió horgászszövetségeihez csatlakoznak. A megyei és területi szövetségek látják el az adott egyesület térségi, területi érdekképviseletét, érdekvédelmét. Közvetítik a horgászat, a horgászszervezetek, a horgászok és a vizek hasznosításának általános gondjait az országos szövetség testületei felé. A szövetségek küldötteik útján vesznek részt az országos szövetség munkájában. A megyei, területi szövetségek az alapokmányukban, az alapszabályukban

rögzítetten végzik tevékenységüket. A megyei, területi szövetségek legfőbb szerve általában a küldöttgyűlés, ahova a tagegyesületek az alapszabályban rögzítetten általában taglétszámuknak megfelelően választják meg küldötteiket. A szövetségek irányító, operatív szerve általában az elnökség (vagy intéző bizottság).

A MOHOSZ jelenleg 25 tagszövetséggel rendelkezik:

- Sporthorgász Egyesületek Bács-Kiskun Megyei Szövetsége
- Bakony Balaton Horgász Szövetség
- Horgász Egyesületek Baranya Megyei Szövetsége
- Horgász Egyesületek Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szövetsége
- Horgász Egyesületek Budapesti Szövetsége
- Horgász Egyesületek Csongrád Megyei Szövetsége
- DRV RT. Horgász Egyesületek Szövetsége
- Horgász Egyesületek Fejér Megyei Szövetsége
- Sporthorgász Egyesületek Győr-Moson-Sopron Megyei Szövetsége
- Hajdú-Bihar Megyei Horgászszervezetek Szövetsége
- Horgász Egyesületek Heves Megyei Szövetsége
- Komárom-Esztergom Megyei Horgász Egyesületek Szövetsége
- Körösvidéki Horgász Egyesületek Szövetsége
- Közép-Tisza-vidéki Horgász Egyesületek Szövetsége
- Horgász Egyesületek Nógrád Megyei Szövetsége
- Horgász Egyesületek Pest Megyei Szövetsége
- Pest-Buda és Környéke Horgász Egyesületek Szövetsége
- Ráckevei Dunaági Horgász Szövetség
- Horgász Egyesületek Somogy Megyei Szövetsége
- Sporthorgász Egyesületek Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szövetsége
- Tisza-tavi Horgász Egyesületek Szövetsége
- Tolna Megyei Horgászegyesületek Szövetsége
- Sporthorgász Egyesületek Vas Megyei Szövetsége
- Velence-tavi Horgász Egyesületek Szövetsége
- Horgász Egyesületek Zala Megyei Szövetsége

5. A HALÁSZATI ŐRZÉS, ÉS A HORGÁSZATTAL KAPCSOLATOS HELYSZÍNI HATÓSÁGI ÉS RENDÉSZETI INTÉZKEDÉSEK

5.1. A halászati őrk feladata

A halászati őrk feladata a halászatra jogosult halgazdálkodási terv alapján hasznosított halgazdálkodási vízterületének őrzése, a benne található halállomány, és élőhelyének a védelme.

5.2. A halászati őrk jogállása, a halászati őrrel szemben támasztott személyi követelmények

5.2.1. *A halászati őrk jogállása*

A rendészeti törvény rendelkezései alapján a halászati őrk rendészeti feladatokat ellátó személynek minősül, és a halgazdálkodásra jogosult alkalmazza. A megbízás típusa többféle lehet (megbízási- vagy munkaszerződés), illetőleg önkormányzat által hasznbérélt vízterületek esetén közalkalmazotti jogviszony is létesíthető. Fontos tudni, hogy a halászati őrk egyéb vízterületeken is, és halastavon is igénybe vehető. Halászati őrk több jogosult közösen is foglalkoztathat, illetőleg a halászati őrk feladataival mezei őrszolgálat is megbízható.

5.2.2. *A halászati őrk személyi feltételei, alkalmazásának szabályai*

A halászati őrnek, mint rendészeti feladatokat ellátó személynek alkalmazási feltételeit a rendészeti törvény szabályozza. A rendészeti törvényben foglaltak szerint halászati őrk az lehet, aki:

- magyar állampolgár,
- a tizennyolcadik életévét betöltötte,
- cselekvőképes, és
- a feladata ellátásához a rendészeti törvényben és jogszabályban előírt képesítési feltételekkel rendelkezik.

5.3. A halászati őrk szolgálatteljesítése

A halászati őrk feladatát az őt foglalkoztató munkáltató (halgazdálkodásra jogosult, önkormányzat) utasításai szerint a közérdek kizárólagos figyelembe vételével látja el. Tevékenységének szakmai felügyeletét a halgazdálkodási hatóság, és a rendőrség látja el.

A rendészeti feladatokat ellátó személy részére – igazgatási szolgáltatási díj ellenében – a szolgálati igazolványt, valamint a szolgálati jelvényt a rendőrség a munkáltató kezdeményezésére állítja ki. Ha a rendészeti feladatokat ellátó személynek a jogviszonya megszűnik, a munkáltató a rendészeti feladatokat ellátó személy szolgálati igazolványát és szolgálati jelvényét bevonja és a rendőrség tájékoztatásával egyidejűleg a szolgálati igazolványt és a szolgálati jelvényt megküldi.

A halászati őrnek a feladatai ellátása során mindig köteles szolgálati igazolványát magánál tartani.

5.3.1. A halászati őr kötelezettségei a működési területén

A halászati őr kötelezettségeit részletesen a rendészeti törvény tartalmazza.

A halászati őr munkavégzése közben köteles:

- intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha illetékességi területén, a törvényben meghatározott feladatai ellátása során jogszabálysértő tény, tevékenységet, mulasztást észlel vagy olyan tény, tevékenységet, mulasztást hoznak tudomására, amely törvényben meghatározott feladatai ellátásával összefüggő ügyben beavatkozást tesz szükségessé,
- törvényben meghatározott feladataival összefüggésben – hozzáférhetőnek a tőle elvárható segítséget, illetve felvilágosítást megadni,
- ha az intézkedést követően nem indul eljárás, akkor – az intézkedés során megszerzett – a személyes adatokat haladéktalanul törölni,
- az intézkedés megkezdése előtt – ha az intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, rendészeti feladatokat ellátó szervhez tartozását, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni,
- az intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazását követően az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni a panasz lehetőségéről és az előterjesztésére nyitva álló határidőről,
- intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát felmutatni. Ha a szolgálati igazolványának felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni,
- A halászati őr által alkalmazott intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas intézkedés, valamint kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár. A halászati őr a kényszerítő eszköz alkalmazása előtt – ha az intézkedés célját nem veszélyezteti – előzetesen figyelmezteti az intézkedés alá vont személyt, hogy kényszerítő eszköz alkalmazására kerül sor. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a halászati őr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló erről értesüljön. A vegyi eszköz (gázspray stb.) alkalmazására csak abban az esetben kerülhet sor, ha az intézkedés alá vont személy ellenállása testi kényszer alkalmazásával nem törhető meg.

5.3.2. A halászati őr által alkalmazható intézkedések

A halászati őr az illetékességi területén jogosult:

- azt a személyt, aki a halgazdálkodási vízterületen, annak partján halászik, horgászik, hal kifogására irányuló tevékenységet végez, vagy ahhoz előkészül, a halfogásra jogosító okmányok bemutatására felszólítani,
- a halászó, horgászó személyt a birtokában lévő hal kifogására való jogosultságának igazolására felszólítani, a kifogott halat a vízbe kíméletesen visszahelyeztetni, az élettelen halat elismervény ellenében visszatartani,
- a kifogható mérettartományon kívüli, a területi jegyen meghatározott mennyiségén felüli, a tilalmi időben kifogott, valamint a védett halat és más hasznos víziállatot a vízbe kíméletesen visszahelyeztetni, az élettelen halat elismervény ellenében az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az

iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló törvény szerint ideiglenesen elvenni,

- a horgászati vagy halászati jogsértő cselekményt elkövető, helyi horgászrendet megsértő személytől a területi jegyet elvenni és azt a kibocsátónak haladéktalanul megküldeni,
- a horgászati vagy halászati jogsértő cselekmények alábbi minősített eseteiben az állami horgászjegyet, turista állami horgászjegyet, állami halászjegyet elvenni attól a személytől, aki
 - tiltott eszközzel vagy tiltott módon horgászik vagy halászik,
 - nyilvántartott halgazdálkodási vízterületen területi jegy nélkül horgászik vagy halászik,
 - kíméleti területen horgászik vagy halászik,
 - tilalmi időszakban a tilalom alá eső hal egyedét kifogja,
 - védett hal egyedét kifogja,
 - általános tilalmi időben horgászik vagy halászik, vagy
 - a méret-, illetve mennyiségi korlátozásokat megszegi.
- a törvényben meghatározott feladataival összefüggő jogellenes cselekmény, szabálysértés, bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a cselekmény abbahagyására felszólítani, valamint a cselekmény folytatásában megakadályozni,
- azt a dolgot, amely a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény, a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló törvény, vagy a büntetőeljárásáról szóló törvény alapján lefoglalható, bizonyítékként felhasználható, a rendőrségnek, a jogosultnak, vagy az eljáró hatóságnak történő átadásig átvételi elismervény ellenében ideiglenesen elveheti,
- a törvényben meghatározott feladatával összefüggő jogellenes cselekmény elkövetésén tetten ért személyt, ha nem igazolja személyazonosságát, dolog kiadását megtagadó személyt, valamint ha a tetten ért személy az előállításnak ellenszegül vagy az előállítás egyéb okból nem hajtható végre a rendőrség megérkezéséig - de legfeljebb két óra időtartamra – visszatartani,
- a törvényben meghatározott feladataival összefüggő jogellenes cselekmény elkövetésével gyanúsítható személyt, valamint azon szabálysértés esetén, amely tekintetében helyszíni bírság kiszabására jogosult annak elkövetésével gyanúsítható személyt, a személyazonosságának megállapítása érdekében igazoltatni,
- a törvényben meghatározott feladatkörébe tartozó jogellenes cselekmény, valamint azon szabálysértések esetén, amellyel kapcsolatban helyszíni bírság kiszabására jogosult, a szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy ruházatát kizárólag az érintett személy beleegyezésével - bizonyítékként felhasználható dolog elvétele érdekében – átvizsgálni (ha előállításra is jogosult nem szükséges az érintett beleegyezése),
- a törvényben meghatározott feladatkörébe tartozó jogellenes cselekmény, valamint azon szabálysértések esetén, amellyel kapcsolatban helyszíni bírság kiszabására jogosult a szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy csomagját és az elkövetéshez használt járművet – a bizonyítékként felhasználható dolgok felkutatása vagy biztosítása érdekében – átvizsgálni.
- abban az esetben, ha a halászati őr közszolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyban álló személy, - és a munkáltató a rendőrséggel együttműködési megállapodást kötött - akkor jogosult a tetten ért személyt bűncselekmény vagy azon szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés esetén, amely tekintetében helyszíni bírságot szabhat ki az

eljárás lefolytatása érdekében haladéktalanul előállítania helyi rendőri szervhez, vagy a rendőrséggel egyeztetett helyszínen a rendőrség részére átadni. Ellenszegülés esetén az előállításához a Rendőrségről szóló törvény szerint a rendőrség segítségét kell kérnie. Az előállítás során az ellenszegülés megtörése, a szökés megakadályozása érdekében testi kényszert, valamint bilincset alkalmazhat. az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de a rendőrséghez történő előállítás során legfeljebb 4 órán át korlátozhatja.

5.4. Társadalmi halór fogalma, jogállása

A Hhvtv. annak érdekében, hogy a halászati őrzés szélesebb körben megvalósulhasson bevezette a társadalmi halór intézményét. A társadalmi halóröket a halgazdálkodásra jogosult kérelmére a halgazdálkodási hatóság bízza meg az illetékességi területén, ha a halászati őrzés és a halállomány védelem biztosítása érdekében indokolt.

5.4.1. Társadalmi halór jogállása

Társadalmi halór az a büntetlen előéletű személy lehet, aki

- a működési helye szerinti halgazdálkodási hatóságnál díj ellenében halászati őri vizsgát és az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott szövegű esküt tett, és
- a halgazdálkodási hatóság által kiadott szolgálati igazolvánnyal és az igazolvánnyal azonos sorszámú szolgálati naplóval rendelkezik.

5.4.2. Társadalmi halór szolgálatteljesítése

A társadalmi halór jelölt a sikeres vizsga után a Vhr. szerinti esküt tesz. Az esküt tett társadalmi halór részére kormányhivatal földművelésügyi igazgatósága társadalmi halór szolgálati igazolványt állít ki, és a szolgálati naplót ad át.

5.5. Társadalmi halór intézkedési jogosultságai

A társadalmi halór a halászati őrnél szűkebb körű intézkedési jogosultságokkal bír, azonban azokat az alapvető ellenőrzési feladatokat elláthatja, amelyek elégségesek jogsértés esetén a feljelentés elkészítéséhez, így halgazdálkodási hatósági eljárás kezdeményezéséhez. A társadalmi halór jogosult tehát:

- a halfogásra jogosító okmányok ellenőrzésére és azok átvételére,
- halászati, horgászati jogsértés gyanúja esetén a halfogásra jogosító okmányok visszatartására a halászati őrnél történő átadásáig, illetve bűncselekmény vagy szabálysértés gyanúja esetén a halfogásra jogosító okmányok visszatartására a halászati őr vagy a rendőrség megérkezéséig,
- a kifogott hal fajának, méretének, tömegének ellenőrzésére, valamint halászati, horgászati jogsértés gyanúja esetén
 - a hal visszatartására a halászati őr megérkezéséig, vagy
 - a hal visszaengedésére.

- A társadalmi halőr jogosult a fentiekben felsorolt intézkedések keretében a halfogásra jogosító okmányokban foglalt személyes adatok kezelésére az intézkedése alapján indult eljárás megindításáig.

5.6. A halászati igazgatás

Az eddig taglalt szabályok és előírások csak akkor tarthatóak be hatásosan, ha mindezen előírásokat egy hatóság felügyeli. A jogszabály ezeket a feladatokat a halgazdálkodási hatóság hatáskörébe utalta. A bevezetőben már kitértünk arra, hogy pontosan milyen hierarchia alapján épül fel a halászati hatóság, milyen szervezet tekintendő első -, vagy másodfokú halászati hatóságnak, és mely intézmények a felügyeleti szerveik.

A halgazdálkodási szabályok és a halgazdálkodással összefüggő állami feladatok végrehajtását a halgazdálkodási hatóság végzi.

A halgazdálkodási hatóság hatósági feladatainak ellátása során

- külön térítés fizetése nélkül a halgazdálkodási vízterületre és az azzal érintett ingatlanra bejárhat;
- a kerítéssel elzárt magánterületre is beléphet, az ingatlanon, illetve a vízparton szemlét, vizsgálatot tarthat;
- a halgazdálkodásra jogosulttól, a halásztól, a horgásztól a halgazdálkodási tevékenységgel összefüggésben felvilágosítást, adatot, igazolást kérhet;
- a halgazdálkodásra jogosultnak a halgazdálkodási joggal kapcsolatos iratait, dokumentumait,
 - az adatvédelemre, valamint a titoktartásra vonatkozó jogszabályok figyelembevételével
 - megismerheti és azokról másolatot, illetve kivonatot készíthet, valamint a nyilvántartásaiba betekinthez;
- a halgazdálkodási vízterületen a halászat állapotáról megfigyelést végez;
- a halállományt veszélyeztető tevékenység abbahagyását, illetve a tevékenységtől való tartózkodást rendelhet el;
- halpusztulás esetén a haltetem elszállítását ellenőrizheti;
- jogosulatlan vagy nem megengedett módon való halászat, horgászat esetén a kifogott halat, valamint a kifogáshoz használt eszközt – elismervény ellenében – visszatarthatja;
- jogosulatlanul kifogott hal azonnali visszaengedését elrendelheti;
- a halgazdálkodási jog hasznosításával összefüggő jogszabálysértés észlelése esetén eljár, illetőleg az illetékes hatóságnál eljárást kezdeményez;
- engedélyezi halfajnak a Pannon biogeográfiai régió kívülről behozott egyede vagy ennek továbbtenyésztéséből származó utódja telepítését;
- a halgazdálkodással összefüggő berendezéseket, eszközöket ellenőrizheti;
- eljárása dokumentálására a helyszínen kép-, illetve hangfelvételt készíthet;
- jogszabálysértés alapos gyanúja esetén jogosult a lezárt terület, épület, helyiség felnyitásával, az ott tartózkodó személyek akarata ellenére is a lezárt ingatlanok területére, üzlethelyiségbe, üzemi helyiségbe lépni és ott az ellenőrzést lefolytatni akkor is, ha azok egyidejűleg lakás céljára szolgálnak, továbbá szállítóeszközöket, dokumentációt, számviteli bizonylatokat ellenőrizni;
- vízszennyezést, illetve halpusztulást követő állapotok megállapítása céljából állományfelmérő hatósági mintavételt végezhet.

5.7. A halgazdálkodási hatóság által alkalmazható jogkövetkezmények

A halgazdálkodási hatóság a feltárt jogsértés súlyával arányosan, a jogsértésben rejlő kockázat mértékének és jellegének figyelembevételével a következő intézkedéseket hozhatja:

- tevékenység végzését határozott időre, teljesen vagy részlegesen felfüggesztheti, korlátozhatja, a működést megtilthatja, az újbóli működést feltételhez kötheti;
- vállalkozás, létesítmény működési engedélyét feltételhez kötheti, módosíthatja, felfüggesztheti, visszavonhatja, illetve kezdeményezheti annak visszavonását;
- vállalkozás, létesítmény nyilvántartásba vételét feltételhez kötheti, határozott időre vagy véglegesen megtagadhatja, a vállalkozást, létesítményt törölheti nyilvántartásából;
- az újbóli engedélyezést vagy nyilvántartásba vételt oktatáson való részvételhez, annak igazolásához, illetve vizsgázáshoz kötheti;
- haltermék előállítását, tárolását, szállítását, felhasználását, forgalomba hozatalát, behozatalát, kivitelét, illetékességi területén való átszállítását feltételhez kötheti, korlátozhatja, felfüggesztheti, megtilthatja;
- elrendelheti a halállomány, haltermék lefoglalását, forgalomból való kivonását, visszahívását, ártalmatlanítását, megsemmisítését;
- megtilthatja gépek, eszközök használatát;
- halfogásra alkalmas eszközt lefoglalhat, elkobozhat, elrendelheti a tulajdonos költségére történő megsemmisítését.

5.7.1. A halvédelmi bírság

A halgazdálkodási hatóság halvédelmi bírságot szab ki

- a jogosulatlanul horgászó;
- a jogosulatlanul halászó;
- a fogási napló vezetését elmulasztó;
- a törvény által nem megengedett módon, eszközzel vagy tilalmi időben horgászó vagy halászó;
- a természetvédelmi oltalom alatt álló vagy nem fogható hal és más hasznos víziállat kifogását (gyűjtését) megvalósító;
- a halgazdálkodási kíméleti területen a tilalom feloldásáig a hal szaporodását és fejlődését zavaró halászati, horgászati vagy egyéb tevékenységet – ideértve gépi meghajtású vízi jármű használatát –, vadászatot, fürdőzést végző;
- a halfogásra jogosító okmányok nélkül halfogásra alkalmas állapotban lévő eszközzel halgazdálkodási vízterületen vagy annak partján tartózkodó és a 43. § (2) bekezdés a) pontja szerinti pótlást elmulasztó;
- a törvényben foglalt tilalmakat és korlátozásokat megszegve halfogásra alkalmas állapotban lévő eszközzel halgazdálkodási vízterületen vagy annak partján tartózkodó;
- a halászati engedély, állami horgászjegy, állami halászjegy igénylése során az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott nyilatkozatot valótlan tartalommal megtevő;
- az igazolatlan eredetű halat vagy halterméket forgalmazó;
- a hal élőhelyén kialakult természeti egyensúly megbontására alkalmas szervezetet, táplálékanyagot, szennyezőanyagot halgazdálkodási vízterületre kijuttató;
- méret- vagy mennyiségi korlátozással, vagy tilalmi idővel védett hal vagy más hasznos víziállat jogosulatlan kifogását megvalósító személlyel szemben;

- a vízilétesítmény üzemeltetőjére, ha az a jogszabályban foglalt kötelezettségeinek ismételt jelleggel nem tesz eleget.

A halvédelmi bírság legkisebb összege tízezer forint, legmagasabb összege ötszázezer forint.

5.7.2. Eltiltás, horgászjegy visszavonása

A halvédelmi bírságnál kell megemlítenünk egy másik szankciót, nevezetesen a halászati engedély, valamint az állami halász- és horgászjegy visszavonását, illetőleg azok váltásától történő eltiltást.

Halászati engedély, állami halászjegy, állami horgászjegy nem adható annak a személynek – a bírság jogerős kiszabásától számított három hónaptól három évig terjedő időtartamra – akivel szemben halvédelmi bírságot szabtak ki.

A halászati engedélyt, az állami horgászjegyet, az állami halászjegyet a halgazdálkodási hatóság visszavonja attól a személytől

- aki ezen okmányát a helyszíni ellenőrzéskor nem tudja felmutatni és mulasztását a halgazdálkodási hatóságnál 10 napon belül nem pótolja,
- akivel szemben halvédelmi bírságot szabtak ki,
- akinek a horgászattal, a halászattal vagy a hal fogásával összefüggésben szabálysértési vagy büntetőjogi felelősségét megállapították,
- aki tiltott eszközzel vagy módon halászik vagy horgászik.

6. A VÍZPARTI ÉS A CSÓNAKBÓL TÖRTÉNŐ HORGÁSZAT LEGFONTOSABB BIZTONSÁGI SZABÁLYAIRÓL

6.1. A vízparton betartandó fontosabb biztonsági szabályok

A horgászok környezetvédők és ennek mindig meg kell mutatkozni magatartásukban, ezért óvják a vizek állat és növényvilágát. A horgászok szervezetei pedig jelentős anyagi áldozatvállalással pótolják, értékes halfajokkal fejlesztik a vizek halállományát.

A vizek környezetének védelméből fakadóan a horgászat során tilos a vízi és vízparti élőhelyek károsítása, a halak szándékos zavarása. Az észlelt víz- és környezetszennyezést, kivált a halpusztulást és a halbetegséget a horgász haladéktalanul jelentse a horgászrend mellékletében megtalálható tájékoztató anyagnak megfelelően a vízhasználónak, a halórnek, az illetékes környezetvédelmi, vízügyi felügyelőségnek, a halászati hatóságnak, vagy más hivatalos személynek, szervnek.

Az etetés a horgászat eredményességét segíti. Etetőanyagot megfelelő minőségben és mindig mértéktartó mennyiségben használjunk. A víz minőségének védelme érdekében tilos minden olyan anyag vízbe juttatása, amely a víz minőségét rontja. A szoktató etetést egyes vizekre szóló rendeletek, vagy a halászati hatóság, illetve a helyi horgászrend megtilthatja.

Tilos a vízi és vízparti növényzetnek a horgászhely kialakításához, fenntartásához elengedhetetlenül szükséges és a helyi horgászrendben esetleg meghatározott mértékét meghaladó csonkítása, illetve irtása és a partvédelmi létesítmények megbontása.

Amennyiben egész éven keresztül nem kifogható, védett, vagy fokozottan védett halfaj kerülne horogra (vagy csalihalfogó hálóba), akkor azt igen nagy körültekintéssel kell a horogról levenni, vagy mélyre nyelés esetén a zsinórt a hal szája előtt elvágva a fogott halat haladéktalanul, gondosan kell a vízbe visszahelyezni.

A horgász köteles a horgászhelyét tisztán tartani és azt a horgászat befejeztével tisztán hátrahagyni. Halat a vízparton, vagy a vízen tisztítani nem lehet, vízparton kizárólag csak ott tisztítható, ahol erre kijelölt hely van. Szemetet, étel-, ital-, és horgászcsali-maradékot, vagy más hulladékot a horgászhelyen hátrahagyni tilos. Ha a vízparton nincs erre a célra kialakított szemétyűjtő, a horgász köteles a horgászhely elhagyásakor magával vinni a szemetet és annak megfelelő elhelyezéséről gondoskodni.

A kijelölt fürdőhelyeken - azok fürdőzők általi látogatottsága idején - csak a kijelölt hatósággal, a strand tulajdonosával, kezelőjével egyeztetett időpontban szabad horgászni.

A horgász sötétedés után - ha közvilágítás nincs azon a területen - köteles horgászhelyét folytonosan és jól látható módon megvilágítani.

Folyóvíz jegén horgászni tilos. Állóvíz jegén csak ott szabad, ahol az nem tiltott és a jég legalább 10 cm vastag, nem olvad és nem mozog. A horgász a kivágott léket köteles szembetűnően megjelölni. A horgászhelyet a jégen nem szabad járművel megközelíteni. A 14 éven aluli gyermekhorgász a jégen is kizárólag csak felnőtt felügyeletével horgászhat. Védett

természeti területekre eső horgászvizeken a horgásznak kellő gondossággal kell ügyelni a természetvédelmi, nemzeti parki előírások betartására.

6.2. A csónakból történő horgászat fontosabb szabályai

Horgászni csak a vízi közlekedési rend elsődlegességének betartásával szabad. A horgászat során az esetleg használt karót, bóját a horgászat befejeztével a vízből el kell távolítani. A csónak tulajdonosa köteles gondoskodni arról, hogy a csónak felszereltsége és műszaki állapota a mindenkori rendeleti előírásoknak megfeleljen. A csónak vezetője köteles a Hajózási Szabályzat rendelkezései szerint vezetni a vízi járművet. A csónakkal kellő távolságban kell elhaladni a parttól, a horgászpadtól vagy csónakból horgászók bevetett felszereléseitől, a motoros vízijármű használata esetén a sebességet csökkenteni kell a indokolatlan hullámverés elkerülése érdekében.

A víziközlekedés fontosabb szabályait a víziközlekedés rendjéről szóló 57/2011. (XI. 22.) NFM rendelet szabályozza, amelynek bizonyos részeivel a csónakból horgászni kívánó személynek is ismernie kell.

6.2.1. Vízi jármű vezetőjére vonatkozó szabályok

Csónakot és nyilvántartásba vételre nem kötelezett vízi sporteszközt, ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - az vezethet, aki

- a 14. életévét - gépi hajtású vízijármű esetében 17. életévét - betöltötte,
- úszni tud,
- a vezetésben kellő gyakorlattal rendelkezik, és
- ismeri az a Hajózási szabályzat rendelkezéseit, valamint az igénybe vett vízterület sajátosságait.

Ha több személy tartózkodik a csónakban vagy nyilvántartásba vételre nem kötelezett vízi sporteszközön, indulás előtt 16. életévét - gépi hajtású vízijármű esetében 17. életévét - betöltött, valamint a fentiekben ismertetetteknek megfelelő vezetőt kell kijelölni.

6.2.2. Éjszakai közlekedés csónakkal

Csónakkal éjszaka közlekedő személy fehér színű fény láthatóvá tétele által hívja fel jelenlétére a hozzá közeledő vagy a közelében közlekedő hajók figyelmét.

6.2.3. Csónakkal való közlekedés szabályai

Csónakkal, vízi sporteszközzel és kishajóval a parttól vagy kikötőhelyről elindulni és menetirányt változtatni akkor szabad, ha az a víziközlekedés más résztvevőit nem zavarja és vízben tartózkodó személyt nem veszélyeztet.

Csónak vagy vízi sporteszköz más hajóval történő találkozás, keresztezés és előzés esetében a kishajóra vonatkozó szabályokat alkalmazza.

Ha azonos hajtású kishajók vagy csónakok, vagy vízi sporteszközök (a vitorlával haladók kivételével) egymás útvonalát keresztezik, a jobbról érkezőnek van elsőbbsége.

A gépi erővel hajtott kishajó, csónak és vízi sporteszköz, valamint a nem gépi erővel és nem vitorlával hajtott csónak és vízi sporteszköz találkozáskor és keresztezéskor köteles a vitorlával haladó kishajó, csónak és vízi sporteszköz útjából kitérni.

A gépi erővel hajtott kishajó, csónak és vízi sporteszköz találkozáskor és keresztezéskor köteles kitérni a nem gépi erővel és nem vitorlával hajtott csónak és vízi sporteszköz útjából és - feltéve, hogy a víz szélessége és mélysége ezt lehetővé teszi - legalább 30 m távolságot tartani attól.

A gépi erővel hajtott kishajók, csónakok és motoros vízi sporteszközök találkozásukkor jobbra kell tartaniuk és a bal oldaluk felől kell egymást elkerülniük.

Csónakkal (kivéve a hajó csónakját), kishajóval (kivéve a hajó kisgéphajóját), továbbá vízi sporteszközzel

- a menetben lévő nagyhajó útvonalát a nagyhajó haladási irányában 1000 méternél kisebb távolságon belül keresztezni,
- a menetben lévő, két gyors, percenként 100-120-szor felvillanó sárga villogó fényt viselő gyorsjáratú hajó útvonalát a gyorsjáratú hajó haladási irányában 1500 méternél kisebb távolságon belül keresztezni, és
- az *a)* és *b)* pontban meghatározott, menetben lévő hajókat hátulról 60 m-nél, továbbá oldalról - feltéve, hogy a víziút méretei ezt lehetővé teszik - 30 m-nél kisebb távolságra megközelíteni tilos.

Kikötött úszólétesítmény és a part közötti vízterületen, a kötelek, támdorongok, kikötői eszközök, az alacsonyvezetésű köteles komp kifeszített kötele alatt közlekedni, és a kötelek mindkét irányból az attól mért 50 méternél kisebb távolságra megközelíteni tilos.

Vízben tartózkodó személyt - a mentés esetét kivéve -

- a vitorlával haladó kishajóval, csónakkal és vízi sporteszközzel, valamint a nem vitorlával és nem gépi erővel haladó csónakkal legalább 10 m,
- gépi erővel hajtott kishajóval, csónakkal, vízi sporteszközzel, valamint a nem vitorlával és nem gépi erővel haladó vízi sporteszközzel legkevesebb 30 m távolságban úgy kell kikerülni, hogy az a vízijármű és a közelebbi part vagy az őt kísérő vízijármű között maradjon. A vízben tartózkodót a vízijármű közeledésére - szükség esetén - kiáltással is figyelmeztetni kell és a vízijármű sebességét olyan mértékre kell csökkenteni, hogy az ne okozzon hullámozást a vízben tartózkodó közelében.

Ha az előző bekezdésben előírt megközelítési szabály betartása a vízterület méretei miatt nem lehetséges, akkor a vízben tartózkodó körüli 30 m sugarú kör területén legfeljebb 5 km/h sebességgel szabad elhaladni a vízben tartózkodó zavarása nélkül.

6.2.4. Vízisízés, vízi sport - és fürdőeszköz használata, valamint ejtőernyő vontatása éjszaka, valamint korlátozott látási viszonyok között tilos.

6.2.5. Csónak felszerelése, és biztonsági előírásai

A kishajó és a csónak a víziközlekedésben csak a biztonsági előírások megtartásával vehet részt.

Ha a csónak és kishajó használatakor a megengedett legkisebb biztonsági távolság - ideiglenesen - nem tartható meg, a csónakban és kishajóban tartózkodó személyek mentőmellényt viselni kötelesek.

A csónakból és kishajóból indulás előtt - és szükség esetén menetben is - el kell távolítani a stabilitását és úszóképességét befolyásoló mennyiségű vizet.

A kishajó és a csónak legkisebb biztonsági távolsága:

- a Balatonon 0,3 m,
- más vízterületen 0,25 m.

Biztonsági távolság: a kishajó vagy a csónak vízmentes oldala, illetve fartükre felső szélének legmélyebb pontja és a tényleges merülési sík közötti legkisebb távolság.

Csónak az alábbi alapfelszereléssel közlekedhet:

- mentőmellény - a csónakban tartózkodó 16. életévüket be nem töltött személyek és úszni nem tudó felnőttek együttes számának megfelelően, de legalább 1 db,
- evező - a csónakban tartózkodó személyek számának és a csónak hajtásának megfelelően, de legalább 1 db,
- horgony - 1 db, a csónak horgony nélküli tömegének legalább 5%-ával egyenlő tömegű horgony (a horgony a mederhez történő ideiglenes rögzítésre alkalmas, más számára veszélytelen kialakítású eszközzel, tárggyal helyettesíthető),
- kikötésre és horgonyzásra alkalmas és megfelelő állapotú kötél vagy lánc - legalább 10 fm,
- legalább 1 liter űrméretű vízmerő eszköz - 1 db,
- egy elektromos üzemű, szokásos erősségű, fehér fényű, szükség szerinti irányba fordítható fényforrás, amivel a csónakos a közeledő vízijárműnek jelezni tud; a biztonságos üzemelés feltétele tartalék izzó megléte vagy olyan fényforrás, amelyben több, egymástól függetlenül működőképes izzó vagy világító dióda (LED) van, továbbá tartalék áramforrás megléte a napnyugtától napkeltéig terjedő időszakban,
- a csónak üzembentartójának nevét és elérhetőségét tartalmazó - a csónaktesten tartósan rögzített - tábla,
- ha a csónakban tűz- vagy robbanásveszélyes anyagot szállítanak, akkor megfelelő 8A, illetve 34B oltásteljesítményű tűzoltó készülék - 1 db.

6.2.6. A csónak használata

A menetben levő csónakban tartózkodóknak - a csóváló evezést (védlizés) vagy csáklózást vagy más munkát végző személy kivételével - tilos állni.

A csónak vezetője a beszállás előtt köteles tisztázni, hogy a csónakban helyet foglaló személyek tudnak-e úszni és azok nyilatkozata, továbbá a Hajózási szabályzat rendelkezései alapján a mentőfelszerelés elhelyezéséről, továbbá alkalmazásra való készenlétéről köteles gondoskodni.

Vízen levő (közlekedő vagy veszteglő) csónakban tartózkodó úszni nem tudó, valamint 14 évnél fiatalabb személy, továbbá vízi sporteszközön közlekedő minden személy köteles mentőmellényt viselni.

Csónak vagy vízi sporteszköz vezetését a Hajózási szabályzat egyéb rendelkezéseinek megtartásával csak partközelen, hajóúton kívül, kikötőben az üzemeltető által kijelölt részen, motoros vízi sporteszköz vezetését a hajózási hatóság által engedélyezett zárt vízi sportpályán szabad oktatni és gyakorolni.

Azonos hajtású csónakok - kivéve a vitorlával haladó csónakokat - találkozásakor a völgyemenetben haladó csónak köteles a hegymenetben haladó számára a partközeli elhaladást biztosítani. Ha az egymás melletti biztonságos elhaladás csak az egyik csónak menetirányának változtatásával lehetséges, a hegymenetben haladó csónak köteles kitérni.

7. ALAPVETŐ HORGÁSZMÓDSZEREK

A Hhvtv. alapján:

A horgászat: rekreációs célból a halgazdálkodási vízterületen a halnak megengedett módon és horgászalkésztséggel vagy a csalihalnak 1 négyzetméternél nem nagyobb emelőhálóval való fogása;

A horgászalkésztség: horgászati célú, halfogásra alkalmas eszköz, amely legalább horgászbotból, horgászszinórból áll, és legfeljebb három horoggal van felszerelve;

A horgászalkésztszereket a bot, szinór, csali elhelyezés, felkínálás, bevetés, vezetés, használat stb. alapján az alábbiak szerint csoportosíthatjuk.

7.1. Úszós horgászalkésztszerek (a hal kapását a vízfelszínen látható úszó jelzi)

7.1.1. *Spiccbotozás*

Jellegzetes kezdő, illetve kishal, csalihalfogó, egyszerű módszer. A rövidebb bot könnyű súlya miatt a kezdő kisgyermek is gyakorolhatja. A damil a bot (3, 4, 5, 6, 7 m hosszú) végére van rögzítve, a végén előkén, vagy direktbe kötve kis méretű horog található. Az általában könnyű, finom úszót néhány darab sörétóloom tartja egyensúlyban. A kész szerelék hossza a bottal egyezik meg, így kényelmesen használható kishalak horgászatára.

7.1.2. *Úszózás orsós bottal*

7.1.2.1. **Horgászat bolognai bottal**

A bolognai bot jellegzetes, 4-9 m hosszú, vékony, erős, de orsóval felszerelt úszós bot. Precíz, egy helyben történő állóvízi vagy folyóvízi úszós horgászathoz alkalmazható. Lényeges a bot hossza miatt annak csekély súlya, valamint a finom szerelék (0,12-0,18 damil)

7.1.2.2. **Match-botos horgászat**

A match-bot jellemzően 3,6 m és 4,5 m közti hosszban készült vékony, de erős, sűrűn gyűrűzött horgászbot. Nagy távolságú, finom szerelékű úszózásra alkalmas, elsősorban állóvízen. Test nélküli (ceruza), vagy testtel rendelkező, illetve önsúlyos úszót lehet vele nagy távolságra eljuttatni. Az önsúlyos úszók egyes típusainak súlya fel-le csavarható lamellákkal változtatható. A szerelék vízbe juttatásakor a közvetlen kontaktus miatt a szinórt a víz alá kell süllyeszteni.

7.1.2.3. **Egyéb klasszikus úszós horgászalkésztszerek**

- úsztatás folyóvízen finom szerelékkel
- mártogatás pl. kövek között
- nádi pontyozás – erős szerelékkel, csónakból
- léki horgászat – ragadozóra, békés halra
- harcsa kutyogtatás csónakból

7.1.3. Rakós botos úszózás

A rakós bot több tagból összerakható (nem összetelhető), jellemzően 10 m-nél is hosszabb könnyű bot. A rakós bot utolsó része hasonlóan működik egy merev spicc-bothoz, mely kapást követően a hosszú bot hátrafelé történő mozgatását követően leemelésre kerül a szákolás idejére. A hosszú bot hátrafelé mozgatását görgős állványzat segíti. A rakós botozás előnye a nagyon nagy pontosságú etetés, és a szereléknek a hosszú ideig és pontosan az etetésen tartása, így jellegzetes versenymódszer.

7.2. Fenekező horgász módszerek

A csali a vízfenéken kerül felkínálásra, a hal kapását a horgászbot, vagy a zsinór, illetve kapásjelző mozdulata jelzi. Előnye, hogy jóval nagyobb távolságra és áramló vagy mély víz esetén is lehet horgászni.

7.2.1. Hagyományos fenekező módszerek

Az orsós horgászbottal bejuttatott szereléken súly (ólom, etetőkosár, „tiroli-fa” stb.) található, melynek segítségével nagy távolságra bejuttatható dobással a szerelék, melyen 1-2-3 horog található. A szerelék bejuttatását követően a zsinór megfeszítése után a zsinórra kapásjelző kerül elhelyezésre, vagy a zsinór elektromos kapásjelzőbe kerül. A szerelék fajtájától és a módszertől függően a felcsalizott horog a vízfenéken, vagy a felett közvetlenül lebeg.

Ilyen hagyományos fenekező módszer:

- klasszikus etetőkosaras pontyozás
- „tiroli fás” süllőzés –
- csónakos süllőzés

7.2.2. Bojlizás

A módszer a nevét a speciális, nagyméretű, nagy energia és fehérje-tartalmú, jellegzetes csaliról kapta. Jellemzően nagy halak (ponty, amur) kifogására, és gondos bánásmód melletti fényképezést követő visszabocsátására kidolgozott módszer, mely jelenleg is gyorsan fejlődik. Jellemzője az erős, nagy terhelést bíró horgászbot, a nagy kapacitású, jó minőségű orsó, az erős zsinór és a speciális végszerelék.

7.2.3. Feederzés

Olyan fenekező módszer, mely során a horog (horgok) ún. feeder-kosár és/vagy csúszó ólom mellett kerül(nek) felkínálásra, és a hal kapását a különböző érzékenységgű színes botspiccek megrándulása jelzi. Jellemző a nagy távolságon is érzékeny szerelék, a botspicc a legkisebb mozdulatra is reagál. Finom, közepes és kemény kivitelben készül, hossza általában

7.2.4. Pickerezés

A feeder módszerhez teljesen hasonló fenekező módszer, a kapást szintén a finom botspicc megrándulása jelzi. A különbség a picker bot hosszában (2,5-3 m) lágyabb és rugalmasabb

testében van, mely fárasztás során jobban fárasztja a halat. Dobósúly kisebb: 10-40 gr.)
Érzékenysége miatt kiválóan használható a szeles időjárás miatti problémás úszózás esetén.

7.3. Múcsalis horgászatok

A horgászat során a horgász által vízbe juttatott múcsali utánozza a hal táplálékát, vagy kihasználva zsákmányolási, vagy territórium védő ösztöneit, támadásra készíti a halat.

7.3.1. Pergetés

Olyan aktív horgászat, mely során a horgász csónakból, partról, vagy vízben állva a kidobott múcsalit a pergető bot és orsó segítségével mozgatja visszafelé a zsákmányolni kívánt hal vélt vagy tudott tartózkodási helyének közelében. Kiválóan alkalmas ragadozó halak sportszerű horgászatára. Ultra könnyű műfaja (sügér, pisztráng) mellett csuka, süllő és nagy méretű harcsa fogására is alkalmas módszer. Csónakkal történő múcsali vontatás a *sleppelés*. Eszközei: *wobblerek* (egy vagy kétrészes, halat utánzó múcsalik 2 db egyes, kettes, vagy hármas horoggal szerelve, felszínen, vízközt, mélyen járva); *twisterek*, *gumihalak* (súlyozott fejű horogra húzott, jellegzetes mozgást utánzó szilikon gumiformák); *villantók* (körforgók, vagy támológók, fémből készült, natúr vagy színezett, hármas-horoggal szerelt múcsalik)

7.3.2. Múlegyezés

Klasszikus, sportszerű horgászati módszer, melynek során a szerelék végén, vékonyodó előkére szerelt múlegyet a legyezőbot jellegzetes mozdulataival kidobott legyezőzsinór súlya juttatja el a kívánt helyre. A jellegzetesen finom, de rugalmas legyezőbot végére kerül elhelyezésre a zsinór tárolását végző legyezőorsó. A bot, zsinór, orsó összhangját tekintve különböző erősségű (3-4-5-6-7-8-9 stb. osztályú) készséget lehet összeállítani a vízterület, illetve a zsákmány fajok ismeretében. Múlegyező módszerrel nem csak ragadozók, vagy pisztrángfélék fajok, hanem a hazai halfauna jelentős része eredményesen horgászható. Módszerei: *szárazlegyezés* (vízfelszínre eső, vagy úszó rovarok utánzatai); *nedveslegyezés* (vízközt úszó hal, rovar utánzatok, vagy ún. fantázialegyek, streamerek); *nimfázás* (mederfenéken úszó, vagy sodródó ízeltlábú-utánzatok.)

8. A ZSÁKMÁNNYAL VALÓ KÍMÉLETES BÁNÁSMÓD

8.1. Jogszabályi előírások

Valamely fogási tilalom alá eső faj véletlenül megfogott egyedét vagy a méret- és mennyiségi korlátozások által tiltott halat a horogtól óvatosan és gyorsan megszabadítva, vagy ha ez sérülésmentesen nem lehetséges, akkor a zsinórt a szájnylás előtt elvágva – haladéktalanul vissza kell helyezni élőhelyére, akkor is, ha sérült, beteg vagy elpusztult.

Tilos a megfogott halak kínozása. A megfogott, és kifogott halakkal úgy kell bánni, hogy az azok számára okozott fizikai sérülés ne haladja meg a horgászmodszerekből adódó szükséges minimumot. A megtartani nem kívánt halat - horgászverseny kivételével – azonnal vissza kell helyezni a vízbe. A kifogott halakat, azok elpusztításáig maradandó sérülést nem okozó módon élve kell tartani, vagy azonnal le kell ölni.

Horogra kívülről akadt halat megtartani tilos.

A szabályosan kifogott és elvinni kívánt halat a vízpartról elszállítani gyorsan és kíméletesen leölve szabad. A 30 cm-nél kisebb testhosszúságú hal elszállítható élve is, kizárólag olyan tárolóedényben, amely biztosítja a számára a szükséges oxigéntartalmú vizet, és minimalizálja az állatot érő stressz hatásokat.

8.2. Etikai, horgászrendi előírások

A horgásznak kötelessége érdeklődni, megismerni és betartani a vízterületre vonatkozó szabályokat, amennyiben azok eltérnek az országos horgászrendtől.

A hal gerinces élőlény, az állatvédelmi törvény vonatkozó rendelkezései mellett, mint az élővilág része, tiszteletet és védelmet érdemel.

A jogszerűen kifogott hal megtartása nem jelentheti annak lassú, kínos halálát.

A halat a vízbe visszabocsátjuk, nem visszadobjuk.

A horgász köteles mindent elkövetni a kíméletes horogszabadítás érdekében.

A kifogott hal kíméletes megfogása (vizes kézzel, vizes ruhával) után haladéktalanul meg kell határozni annak fajtát, fogható vagy védett státuszát, méretét, jogszerű megtarthatóság esetén annak szándékáról határozni kell.

A kifogott halat határozottan, de nem durván, alulról mellúszók körül, és farok-nyél körül fogva kell megtartani, szemüregbe, kopoltyúba nyúlni nem illik.

A külső és belső sérülések miatt mindenképpen el kell kerülni a visszabocsátásra szánt hal leejtését.

Megtartani szánt és szákból tartott halat más, később fogott hallal kicserélni tilos. A hal kíméletes megtartására lehetőleg csomómentes, esetleg gyűrűs szákot (nem pl. drótszákot) kell alkalmazni, azt megfelelő vízmélységben elhelyezni.

A hal kíméletes megfogása és kiemelése érdekében a horgászmodszertől és a zsákmányolt hal méretétől függően merítő-szákot kell alkalmazni.

Nagy testű, visszabocsátásra szánt halat a szákolást követően puha felületre (pontymatrac, vagy növényzet) kell helyezni, a horogszabadítást követően – legfeljebb gyors fényképezés után – haladéktalanul, megfelelő vízmélységben vissza kell bocsátani.

Abban az esetben, ha a horgász egymás után több védett, tilalmi idő, vagy méretkorlátozás alá eső őshonos halat fog, vagy a horgászmodszert, csalit kell megváltoztatni, vagy a horgászhelyet kell elhagyni.